BOVENOP DE ONDERWERELD

Jaarrapportage aanpak ondermijning Peelland 2021

BOVENOP
DE
ONDERWERELD

JAARRAPPORTAGE
AANPAK ONDERMIJNING PEELLAND 2021

JANUARI 2022

BOVENOP DE ONDERWERELD

Jaarrapportage aanpak ondermijning Peelland 2021

INHOUDSOPGAVE

1 DE AANPAK VAN ONDERMIJNING IN PEELLAND: VASTHOUDEN ÉN VERNIEUWEN **7**

2 BOVENOP DE ONDERWERELD: HOOFDLIJNEN IN DE AANPAK VAN ONDERMIJNING IN PEELLAND **9**

3 ACTIE: SAMEN ZICHTBARE DOEKRACHT ORGANISEREN **11**
I. Handhavingsknelpunt Leenderbos 12
1. Actoren 15
2. Malafide ondernemingen 16
3. Intimiderend gedrag in de openbare ruimte 17
4. Elementen voor een duurzaam effectieve aanpak: vasthouden én vernieuwen 18
II. Familieaanpak 19
III. Overige lopende casuïstiek 20
Aanpak harddrugs 20
Aanpak hennepkwekerijen 22

4 BESTUURLIJKE WEERBAARHEID **24**
VPT en ondermijning 24
Piramide naar fitte gemeenten 25
Trainingen 26
Damoclessluitingen (artikel 13b Opiumwet) 26
Bibob-toepassingen 27

5 MAATSCHAPPELIJKE WEERBAARHEID **30**
Smeden van bondgenootschappen: vastgoed 30
Pilot ‘Hoogeind’ 31
Pilot ‘Weerbaar buitengebied’ 31
Actief het buitengebied in! 32
Communicatie 32
‘Bijtende bende’ ingezet 34
Weerbare jeugd 35
Branchering 35
Onderzoek winkelstraten 35
Samenwerking met woningcorporaties 35
Meld Misdaad Anoniem (MMA) 35

6 PEELLAND EN DE SAMENWERKING MET TASKFORCE-RIEC BRABANT-ZEELAND **37**
Het pit op hoofdlijnen 37

HET PI IN 2021 **40**
2021 stond in het teken van 3 ontwikkelingen 40
1. PIT-acties zijn in 2021 vol voortgezet 42
2. Evaluatie van 5 jaar PIT-samenwerking 42
3. Herijking van het PIT-convenant 44
Resultaten per organisatie 48

1

DE AANPAK VAN ONDERMIJNING IN PEELLAND: VASTHOUDEN ÉN VERNIEUWEN

'Vasthouden' en 'vernieuwen' zijn vaak tegengestelde begrippen. Zo niet in de praktijk van de aanpak van ondermijning in Peelland. Het jaar 2021 stond voor de samenwerkende partners in Peelland namelijk zowel in het teken van 'vasthouden' als 'vernieuwen' in de aanpak van ondermijning. Borgen van dat wat goed gaat in de staande structuren en aanscherpen daar waar het beter kan.

Het vasthouden van de doe-kracht die we met alle partners in Peelland hebben gerealiseerd, ook in coronatijd. Het vasthouden ook van de onderlinge verbinding, de korte lijnen en de samenhang in de aanpak waar we de afgelopen jaren hard aan hebben gewerkt. Zo hebben we in 2021 flink geïnvesteerd in het continueren van de uitvoeringskracht en om écht te komen tot maatschappelijk effect. En onze aanpak is niet onopgemerkt gebleven in het criminele circuit;. Mede door de grote handhavingsdruk die we met elkaar hebben georganiseerd is de aanpak van ondermijning tot nu toe dus succesvol gebleken. Peelland is geen geliefde regio voor criminele activiteiten.

Tegelijkertijd zijn we er ons van bewust dat dit soort successen geen garantie voor de toekomst zijn. Samenwerken kun je immers nooit als iets vanzelfsprekends zien; het is iets om samen aan te blijven werken. Zeker ook als we met elkaar de criminele doelgroep – met van nature een groot aanpassingsvermogen – vaker te slim af willen zijn. Daarbij hebben we de ambitie om meer aan de voorkant van deze hardnekkige problematiek te komen. Hierin ligt nog een opgave om met elkaar aan te werken.

Naast 'vasthouden' is het ook belangrijk om te 'vernieuwen'. Om die reden is in 2021 de aanpak van ondermijning – naast repressief optreden – nog meer verbreed naar het vergroten van maatschappelijke- en sociale weerbaarheid. De aanpak vraagt voortdurend om zowel veerkracht als vindingrijkheid; oftewel blijvende alertheid en aanpassingsvermogen vanuit onze kant. Leren en ontwikkelen doen we niet alleen met de partners binnen Peelland. Daarvoor zoeken we de samenwerking op met de Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland, andere regio's en de landelijke overheid. We zoeken daarnaast de verbinding met partners vanuit de wetenschap. Daarin zien we dat we één van de koplopers zijn en we in onze contacten regelmatig meer brengen dan halen. Zo zijn we het afgelopen jaar weer in allerlei regio's uitgenodigd om over onze aanpak te vertellen; van Leeuwarden en Den Haag tot Utrecht en Nijmegen. Om ook van anderen te leren, blijven we investeren in dit soort contacten.

Tenslotte ook vasthouden én vernieuwen om met elkaar niet alleen de ondermijnende criminaliteit effectief een slag toe te brengen, maar ook het vertrouwen in de rechtsstaat te versterken.

Deze jaarrapportage laat zien wat er afgelopen jaar bereikt is in de strijd tegen ondermijning. Een woord van dank is gepast voor iedereen die hierin een bijdrage heeft geleverd. Dit is al weer de derde 'Bovenop de onderwereld' en we zijn nog niet klaar.

Ik hoop dat u geïnspireerd raakt door deze terugblik op 2021. Laat deze terugblik aanleiding zijn om met elkaar ook in 2022 de scherpte op te blijven zoeken.

P.J.M.G. Blanksma – van den Heuvel
Voorzitter Peelland driehoek-plus

Fotopersburo Bert Jansen

HOVENIER (65) UIT NEERKANT MET DRUGSLAB OP TERREIN NA HOGER BEROEP TOCH EVENTJES VRIJ

De hovenier uit Neerkant heeft zichzelf niet beziggehouden met de productie in het drugslab op zijn erf, zo blijkt uit het dossier. Het hoger gerechtshof in Den Bosch besloot daarom de Neerkanter (65) toch vrij te laten in afwachting van zijn rechtszaak over een paar maanden. De man mocht vrijdagochtend de gevangenis in Vught uit.

10 april 2021
Bron: www.ed.nl/...

Terug naar zijn woning en bedrijf aan de Heitrak net buiten Neerkant kan hij voorlopig niet. Burgemeester Greet Buter van Deurne liet het terrein onlangs voor vier maanden sluiten.

Inval
Donderdagmiddag 25 februari vielen zwaarbewapende politiemensen het terrein en de panden...

Fotopersburo Bert Jansen/Pim Verkoelen

DRUGSLAB SOMEREN WAS IN HANDEN VAN GROTERE BENDE, EIGENAAR LOODS EN ZEECONTAINER(69) MAG EVEN CEL UIT

DEN BOSCH - De 69-jarige man op wiens terrein in Someren december vorig jaar een groot drugslab werd ontdekt met een zeker zo groot wapenarsenaal, mag vrij uit voorarrest. Hij zal in september in zijn eentje voor de rechter staan. Twee medeverdachten uit Deurne worden doorgeschoven naar een groter drugsonderzoek.

23 juni 2021
Bron: www.ed.nl/...

Het gaat niet om de gebruikelijke onwetende mens die zijn loods verhuurde aan onbekenden. Hij was zelf betrokken bij de drugs, gezien zijn agenda waar allerlei afspraken over ontmoetingen, prijzen en leveringen staan.

Na tips viel de politie vlak voor Kerst binnen in een woning aan de Bergdijk. Een loods en een ....

2

BOVENOP DE ONDERWERELD: HOOFDLIJNEN IN DE AANPAK VAN ONDERMIJNING IN PEELLAND

De ondermijningsaanpak in Peelland kent de volgende drie hoofdlijnen:

I. Actie
II. Bestuurlijke weerbaarheid
III. Maatschappelijke weerbaarheid

We werken bovendien aan inzicht en overzicht, op basis van data en (fenomeen)informatie die we zelf via bovenstaande drie lijnen ophalen. Zo komen we tot een integraal dynamisch ondermijningsbeeld. Op deze wijze voeden we een zichzelf versterkend ecosysteem. Een ecosysteem in die zin dat een mechanisme in gang wordt gezet van zichtbare successen wat zorgt voor vertrouwen in de overheid, wat leidt tot meer meldingsbereidheid én weer leidt tot meer acties, zodat de cirkel rond is. In alles wat wordt georganiseerd, staat de impact buiten centraal.

Uitgangspunt is daarnaast dat alle activiteiten en initiatieven in de aanpak complementair zijn aan elkaar; van controles en casuïstiek tot coalities met andere overheidspartners, publiek-private partners én burgers. Vanuit de maatschappelijke opgave kijken we wat nodig is aan preventieve én repressieve maatregelen. De problemen buiten zijn leidend voor de processen binnen onze organisaties. Hoewel dit heel logisch in de oren klinkt, leert de ervaring dat het van belang is hier toch steeds met elkaar alert op te blijven.

De vitale infrastructuur van de integrale samenwerking staat in Peelland

De Peelland driehoek-plus is sturend in de aanpak van ondermijning en bestaat uit de burgemeesters van Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren, de basisteamchefs van politie Peelland, de gebiedsofficier van het Openbaar Ministerie (OM) en de teamleider Intensief Toezicht en Externe Overheidssamenwerking van de Belastingdienst. Deze overkoepelende structuur staat stevig.

Het Ambtelijk voorbereidingsoverleg (AVO) is het gremium waar uitvoering wordt gegeven aan de gezamenlijke aanpak. Het AVO fungeert als een netwerktafel, waar de leden elkaar voorzien van signalen en waar bekeken wordt hoe bestaande structuren en processen complementair aan elkaar kunnen zijn. Het realiseren van een effectieve, gezamenlijke aanpak staat hierbij voorop.

In de dagelijkse uitvoeringspraktijk is inmiddels routine opgebouwd en veel in beweging gekregen door met elkaar de samenwerking aan te gaan vanuit de volgende principes:

- Zichtbare actie;
- Voortbouwen vanuit positieve energie;
- Doorontwikkelen via kleine stappen;
- Ruimte maken voor innovatie.

Met de drie hoofdlijnen actie, bestuurlijke weerbaarheid en maatschappelijke weerbaarheid sluit Peelland nauw aan bij de doelstelling en focus voor de aanpak van ondermijning in Oost-Brabant in de periode 2019 tot en met 2022. We gaan daarbij uit van de volgende doelstelling: 'In de aanpak van de ondermijnende criminaliteit staat het realiseren van maatschappelijke effecten centraal, oftewel het zoveel mogelijk stoppen en tegenhouden van ondermijnende criminaliteit en het herstellen/vergroten van het vertrouwen in de overheid.' En met de andere basisteams van Oost-Brabant zetten we hierbij in op de volgende punten, die in deze rapportage op diverse plekken zullen terugkomen:

- Het aanpakken van personen die zich onaantastbaar voelen;
- Het effectief verstoren van het criminele verdienmodel;
- Het inspelen op nieuwe vormen van ondermijning;
- Het maximaliseren van de integrale uitvoeringskracht;
- Het afpakken van crimineel vermogen;
- Het versterken van de bestuurlijke weerbaarheid en integriteit;
- Het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid en het vergroten van de awareness; (maatschappelijke verontwaardiging) bij bewoners en branches;
- Het smeden van een brede veiligheidscoalitie.

3

ACTIE: SAMEN ZICHTBARE DOEKRACHT ORGANISEREN

In lijn met voorgaande jaren is actiegerichtheid en doe-kracht van belang om in de uitvoeringspraktijk het verschil te maken. Daarbij zijn de acties voornamelijk gericht op de criminele doelgroep zelf; de kopstukken, de netwerken waarin zij opereren en hun modus operandi die we in beeld weten te krijgen. Deze ondermijners zoveel mogelijk met (integrale) interventies aanpakken en verstoren, daar gaat het in de kern om. Zichtbare acties zijn hierbij van enorme meerwaarde; samen zichtbaar doen, heeft impact op de status van de criminele doelgroep én – niet te vergeten – op de pakkans. Bovendien laten we daarmee ook breder zien dat de overheid thuis geeft; wat van belang is voor de meldingsbereidheid en het vertrouwen in diezelfde overheid. De actiegerichtheid blijft bij voorkeur niet beperkt tot inzet van repressieve interventies; een toekomstbestendige aanpak vraagt om acteren over de volle breedte. Met het aanhaken van de zorg-, welzijns- en jeugddomeinen wordt toegewerkt naar een meer duurzame verandering.

De Peelland driehoek-plus heeft ook in 2021 vastgehouden aan de in in 2019 en 2020 gestelde drie prioriteiten:

I. Handhavingsknelpunt (HHK) Leenderbos;
II. Familieaanpak;
III. Afhandeling lopende casuïstiek.

Immers, om echt duurzaam effect te realiseren, is het zaak als één overheid ook hierin volhardend en vasthoudend te zijn. Een effectieve aanpak van complexe, grote criminele netwerken vraagt om een lange adem.

De keuze voor deze drie duidelijk (integrale) prioriteiten betekent echter niet dat de acties in Peelland hiertoe beperkt blijven. Ook andere zaken worden opgepakt; mono- en multidisciplinair of via het Peelland Interventie Team (PIT). Kern is dat de partners elkaar continu in positie brengen bij nieuwe signalen. Ook die signalen, die niet in één van die drie sporen passen, maar wel passen in de bredere aanpak die we gezamenlijk voorstaan. Het AVO is daarbij meer dan een signaaltafel; het is het gremium waar alles in de aanpak van ondermijning aan elkaar verbonden wordt en waar alles in het teken staat van zo effectief mogelijke acties en interventies. Het AVO adviseert, houdt regie op de uitvoering en zorgt dat alle betrokken partners effectief en efficiënt kunnen aanhaken. De Peelland driehoek-plus is op haar beurt leidend in het stellen van prioriteiten en het maken van keuzes.

I. HANDHAVINGSKNELPUNT LEENDERBOS

De afgelopen drie jaar werkten Politie, OM, Belastingdienst, gemeente Helmond en Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland samen aan het terugdringen van druggerelateerde overlast in de Helmondse binnenstad onder het handhavingsknelpunt[1] (HHK) Leenderbos. Nu dit project na drie jaar is afgerond, is het tijd om de balans op te maken.

Wat ging vooraf?
Al in 2017 constateerde de politie een toename van dealactiviteiten en geweldsincidenten in de Helmondse binnenstad. De geweldsincidenten liepen uiteen van bedreigingen, vechtpartijen, mishandelingen en ripdeals tot en met schietpartijen. Op 21 januari 2019 vond op klaarlichte dag in het centrum van Helmond een druggerelateerde schietpartij plaats. Twee onschuldige minderjarige meisjes van twee en vijftien jaar raakten gewond door rondvliegende kogels. Met dit incident was voor het bevoegd gezag de maat vol. Dit incident maakte nog maar eens duidelijk dat de veiligheid en leefbaarheid in het gebied ernstig onder druk stond. Daarop besloot de Peelland driehoek-plus op aangeven van Politie, OM, Belastingdienst en gemeente Helmond op 6 februari 2019 om deze problematiek tot handhavingsknelpunt (HHK) te benoemen. Daarmee kreeg deze problematiek prioriteit en werd informatiedeling tussen de partners onder het RIEC-convenant mogelijk. Onder de projectnaam 'HHK Leenderbos' gingen de partners actief met elkaar aan de slag.

De binnenstad 'drugsdealer vrij?!'
In het HHK Leendersbos werd de doelstelling om de drugshandel en de daaraan gerelateerde overlast en geweldsincidenten terug te dringen tot een acceptabel en beheersbaar niveau als richtinggevend uitgangspunt gekozen. Deze doelstelling was leidend voor alle acties en projecten in het bredere kader van HHK Leenderbos.

Eén intensieve totaalaanpak als tegenreactie
Op meerdere vlakken is ingezet op een intensieve totaalaanpak, waarbij een gezamenlijke integrale informatiepositie het uitgangspunt vormde. Zo vormden de volgende drie met elkaar samenhangende deelprojecten de basis van het project:

1. Actoren;
2. Malafide ondernemingen;
3. Intimiderend gedrag in de openbare ruimte.

Bij de actoren gaat het om sleutelfiguren; zij die een leidende rol bij het dealen vervullen. Binnen het tweede deelproject ligt de focus op de betrokken (mogelijk achterliggende en faciliterende) ondernemingen. Een derde deelproject heeft tot doel het gezag in de openbare ruimte te herstellen. Door op elk van deze drie deelfenomenen de pijlen te richten, wordt gelijktijdig op meerdere cruciale schakels in de criminele werkwijze ingegrepen. En door een dergelijke 'driedimensionale' aanpak wordt de kans op daadwerkelijk effectief ingrijpen vergroot.

Terugkijkend was ook de gekozen maatwerk-aanpak per sleutelfiguur een 'game changer'. Daartoe werden niet alleen de betreffende sleutelfiguren in beeld gebracht, maar ook de directe omgeving van diegenen. Dit alles om een beter beeld te krijgen wat mogelijk duurzame interventies zouden kunnen zijn. Interventies, die variëren van continue lik-op-stuk bij overtredingen tot aan concreet hulpaanbod en combinaties daarvan. En met de uitdaging om hierin – waar nodig – de grenzen op te zoeken.

Met de aanpak werd beoogd om over een langere periode consequent en zichtbaar als overheid over de volle breedte thuis te geven. Daarbij werd steeds gekeken naar een opeenvolging van interventies die complementair zijn. Zo beoordeelde het OM bij elke verdachte bijvoorbeeld of mogelijk relevante aanvullende voorwaarden, zoals het opleggen van een gebiedsverbod, konden worden geëist. De gemeente legde op haar beurt – waar mogelijk – een last onder dwangsom op, bijvoorbeeld als een verdachte werd aangehouden voor straathandel. De politie zag vervolgens actief toe op het naleven van de gebiedsverboden. De Belastingdienst zorgde voor een juiste belastingheffing over illegaal verkregen inkomsten en inde openstaande fiscale schulden.

Om deze aanpak zo stelselmatig en stevig met alle partners te kunnen organiseren, was het bovendien van belang om ook te investeren in 'de basis op orde'. In 2019 is een projectstructuur tot stand gebracht, waarin het cyclisch proces van "actie, informatie, analyse, duiding, actie…" is geborgd. Inmiddels is deze gezamenlijke cyclische werkwijze routine geworden; routine van het organiseren van een samenstel aan informatie en interventies die bijdragen aan het behalen van de gezamenlijke doelstelling. De partners waren hierbij verzekerd van actieve ondersteuning vanuit het Team Complexe Casuïstiek (TCC) van Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland. Bij de start van het HHK in 2019 is – om het effect van de aanpak te kunnen meten – een nulmeting uitgevoerd. Hierin zijn politiecijfers, informatie uit de landelijke veiligheidsmonitor en inzichten van professionals betrokken. Eind 2020 zijn in aanvulling hierop nog eens 90 straatinterviews gehouden. Begin 2022 volgt een 1-meting.

HHK LEENDERBOS IN CIJFERS

43	Strafrechtelijke acties		
11	Grote integrale acties in de openbare ruimte		
10	PIT-acties		
23	Gecontroleerde bedrijven →	**10** Winkels **11** Horecagelegenheden **2** Kappers	
39	Gecontroleerde woningen		
43	Intimiderende subjecten in beeld		
125	MMA-meldingen in de wijk →	**59** Daarvan waren druggerelateerd in 2020 **41** Daarvan waren druggerelateerd in 2021	
5	SMS-bommen verzonden aan →	**161** Gebruikers **11** Reacties, waarvan **3** Hulpvragen en **3** Al bekend waren	
15	Pandsluitingen op grond van Damocles →	**10** Woningen **4** Horecagelegenheden **1** Winkel **2** Waarschuwingen uitgevaardigd	Van de panden zijn er 2 verkocht en is de ondernemer van de winkel niet teruggekeerd

[1] Elke regio kent zijn eigen regionale en lokale problematiek. De RIEC's brengen gebieden of sleutelplaatsen in kaart, die als knooppunt voor criminaliteit fungeren of daar kwetsbaar voor zijn. Door deze gebieden of sleutelplaatsen te benoemen tot handhavingsknelpunt kan integraal informatie worden gedeeld, om zo tot een effectieve aanpak te komen.

Politie/OM:
- 75 aanhoudingen
  (58x drugshandel, 7x drugsbezit, 4x APV, 3x vreemdelingen, 1x witwassen, 1x mensenhandel, 1x openstaande gevangenisstraf)
- 11 verdachten zijn voorgeleid
- 35 waarschuwingen gebiedsverbod
- 6 gebiedsverboden
- 509 processen verbaal voor verkeersovertredingen opgemaakt

Aangetroffen (en in beslag genomen):
- 2148 gram hennep
- 149 gram hasj
- 142 gram amfetamine
- 553 gram cocaïne
- 99 gram heroïne
- 19 gram ketamine
- 826 XTC pillen
- 7 gram MDMA kristallen
- 8,8 liter GHB
- 24 joints
- € 64.176,00 in contanten
- 1x in aanbouw zijnde hennepkwekerij
- 1x hennepkwekerij met 420 hennepplanten
- 1x hennep-gerelateerde goederen
- 4 voertuigen in beslag genomen
- 4 stuks Illegaal vuurwerk
- 1x pepperspray
- 1x vuurwapen gelijkend voorwerp
- 1x inbeslagname vervalste merkkleding

Belastingdienst (en douane):
- € 51.494,00 euro belastingschuld direct geïnd
- 33x beslag gelegd op voertuigen
- 1x beslag gelegd op een bedrijfspand

Aangetroffen (en in beslag genomen):
- 2200 illegale sigaretten
- 20 kg waterpijptabak

Sociaal domein:
- 60x gebruikers gesproken i.h.k.v. de gebruikersaanpak
  - inmiddels 25x lopende hulpverleningstrajecten
- 10x dealer gesproken i.h.k.v. de dealeraanpak
  - inmiddels 7x lopende hulpverleningstrajecten

Gemeente (ODZOB/VRBZO):
- 38x adresfraude
- 42x niet voldaan aan de brandveiligheidseisen
  - 3x brandgevaarlijke situatie
    (1x object gesloten, 1x verdieping gesloten, 1x noodmaatregelen getroffen)
  - 13x bleken na hercontrole de overtredingen ongedaan gemaakt
- 9x gebruik in strijd met het bestemmingsplan
- 15x sluiting o.g.v. Damocles (10 woningen, 4 horecagelegenheden en 1 winkel). Van de panden zijn er 2 verkocht (en her-bestemd) en is de ondernemer van de winkel niet meer teruggekeerd
  - 2x waarschuwing o.g.v. Damocles
- 5x activiteiten zonder de juiste vergunning
  - 5x maatregelen getroffen
    (o.a. sterke drank verwijderd, onderneming gesloten, vergunning ingetrokken)
- 5x niet voldaan aan vergunningseis (slijterij direct gesloten)
  - 3 keer bleken na hercontrole de overtredingen ongedaan gemaakt
- 3x illegale prostitutie
  - 3x waarschuwing uitgevaardigd
  - 2x huurovereenkomst beëindigd
- 10x milieuovertreding
  (o.a. orde en netheid, asbest, opslag vloeistoffen)
  - handhaving opgestart
  - 7x keer bleken na hercontrole de overtredingen (o.a. milieu, strijdig gebruik, illegale bouwwerken afgebroken) ongedaan gemaakt
- 3x overtreding Wet op de kansspelen
  - 2x waarschuwing uitgevaardigd
- 2x overtreding bouwbesluit
  - handhaving opgestart
- 2x elektriciteitsinstallatie niet in orde
  - direct laten aanpassen door installateur
- 2x illegale medicijnen aangetroffen
- 1x weigering vergunning kamerverhuur
- 1x last onder dwangsom voor drugshandel op straat
- 1x coronavoorschriften niet nageleefd

Senzer/UWV:
- 12x onderzoek sociale zekerheidsfraude:
  - 6x uitkering Participatiewet beëindigd
  - 1x uitstroom naar werk
  - 1x afwijzing Tozo-uitkering
  - 1x korting Ziektewet-uitkering
  - € 82.359.65 ten onrechte genoten uitkering teruggevorderd

NVWA:
- 9 x hygiëne en voedselveiligheid niet op orde (horeca en winkels):
  - 3x boete opgelegd
  - 6x waarschuwing uitgevaardigd
  - 1x winkel direct gesloten
- 4x waarschuwing rookverbod

In het onderstaande gaan we uitgebreider op de vier complementaire deelprojecten van HHK Leenderbos in:
1. Actoren;
2. Malafide ondernemingen;
3. Intimiderend gedrag in de openbare ruimte.
4. Elementen voor een duurzaam effectieve aanpak: vasthouden én vernieuwen

1. Actoren
Bij het deelproject 'actoren' lag de focus allereerst op sleutelfiguren; een 'select gezelschap' van hen die een leidende rol bij het dealen in de Helmondse binnenstad vervullen. Niet alleen is hier per subject gekeken, maar ook naar de onderlinge verbanden tussen hen. TCC bracht op deze wijze drie netwerken in kaart. Daarnaast is in het deelproject actoren ook ingezet op de drugsgebruikers; zonder vraag is er immers geen aanbod.

Resultaten en effecten
Bovenstaande focus heeft tot meerdere concrete actielijnen – en daarmee resultaten en effecten - geleid in de afgelopen jaren. Door de aanhoudende overheidsaandacht voor dealers, is een groot deel van hen uit het Helmondse straatbeeld verdwenen. Zoals uit onderzoeksinformatie naar voren kwam, ondervond het dealernetwerk zodanig hinder van de aanpak dat de Helmondse binnenstad minder aantrekkelijk werd voor hun criminele verkoopactiviteiten. Ook is de zichtbare drugshandel in de openbare ruimte van de binnenstad afgenomen. Daarnaast is noemenswaardig dat vermeend misbruik van beïnvloedbare personen/minderjarigen voor criminele activiteiten (criminele uitbuiting) zichtbaar werd. Op basis van informatie in dit kader uit het project werd een onderzoek gestart op verdenking van mensenhandel.

Door het blijven monitoren van actuele registraties (in het politiesysteem) op de afzonderlijke dealers en de netwerken waarin zij opereren, kwamen bovendien verschuivingen/uitbreidingen in contacten en nieuwe werkwijzen in beeld. Dit heeft niet alleen informatie opgeleverd, waarop direct geacteerd kon worden, maar ook kennis en expertise ten aanzien van hun modus operandi. Zo werd duidelijk dat dealers veelal geen regulier/legaal inkomen hebben. Bovendien zien zij een hulpverleningstraject in veel gevallen niet zitten. Voor hen zijn er blijkbaar weinig aantrekkelijke alternatieven om een uitstap uit de criminele wereld te maken. Dit sterkt ons in de gedachte dat het nodig is om criminele activiteiten door jeugdigen vroegtijdig te signaleren en een alternatief netwerk te creëren. Het bieden van een aantrekkelijk alternatief perspectief is voor deze doelgroep cruciaal. Dat laatste is niet direct aan te reiken. Investeren in preventie op de lange termijn lijkt dan ook vooralsnog het meest effectief.

De dealeraanpak wordt doorontwikkeld binnen het beleid 'Perspectief voor jeugd', onder regie van de in 2021 aangestelde 'trajectregisseur Risico Jeugd'. Binnen deze aanpak blijven we inzicht én handelingsperspectieven genereren. Ook nu weer in nauwe samenwerking met de Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland. We blijven daarin eveneens de samenwerking opzoeken met onderwijsinstellingen en partners uit het sociaal domein. De opgedane kennis en expertise worden bovendien gebruikt voor de ontwikkeling van een intelligence- en analyseopleiding door de Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland.

In het kader van de gebruikersaanpak spraken medewerkers van politie en het sociaal domein zestig gebruikers. Het merendeel van hen is bekend bij hulpverlening en kampt met langdurige verslavingsproblematiek. De preventieve insteek van onze aanpak bleek op het punt van de doelgroep van gebruikers niet zeer effectief. Hun verslaving was vaak te hardnekkig en ging doorgaans gepaard met complexe problemen op andere leefgebieden. Wel heeft de preventieve gebruikersaanpak tot contact met zorgmijders geleid en zijn er meer meldingen van minderjarige drugsgebruikers binnengekomen. Daarnaast is meer zicht verkregen op de effectiviteit van het huidige beschikbare hulpaanbod voor gebruikers; evenals aanknopingspunten voor verbetering van dit hulpaanbod.

SMS bom verzonden aan 161 gebruikers
'Uw telefoonnummer is gevonden in de telefoon van een dealer. Voor hulp bij uw verslaving bel 140492 optie 2' ~ Politie

Actoren in cijfers

- 75 verdachten aangehouden
- 65 verdachten: dossier voor handel/bezit van drugs naar OM gestuurd
- 10 andere verdachten kregen een proces-verbaal
- 33 verdachten kregen een waarschuwing tot een gebiedsverbod
- 6 verdachten kregen daadwerkelijk een gebiedsverbod opgelegd
- 1 van die verdachten kreeg een proces-verbaal wegens overtreding van het gebiedsverbod
- € 64.176,00 aan contanten, gegevensdragers en voertuigen in beslag genomen.
- 8 zaken moeten inhoudelijk nog in behandeling worden genomen (van de 75 verdachten)
- In 14 zaken zijn gevangenisstraffen opgelegd
- 25 zaken zijn op andere wijze afgehandeld, waaronder met opleggen geldboetes/taakstraffen
- 17 zaken hebben niet tot vervolging geleid wegens gebrek aan bewijs
- Aan 5 verdachten is een voornemen tot een last onder dwangsom opgelegd van € 5.000,00 voor dealen in de openbare ruimte, 2 anderen ontvingen een waarschuwing
  - 7 zaken zijn op verzoek van de rechtbank aangehouden
  - 4 zaken worden gepland voor inhoudelijke behandeling
  - 1 keer vrijspraak
- Aan 1 minderjarige verdachte werd – onder voorwaarde dat een zorgtraject werd aangegaan – geen last opgelegd.

2. Malafide ondernemingen

Het doel van dit deelproject was om die structuren te ontmantelen, die het mogelijk maken dat malafide ondernemers in de Helmondse binnenstad ondermijnende drugsactiviteiten ontplooien of faciliteren. Uit de eerste analyse van TCC kwamen verschillende ondernemingen naar voren die mogelijk een zodanige rol speelden. Naast deze geprioriteerde ondernemingen, zijn ook tientallen andere ondernemingen bezocht door het PIT.

Malafide ondernemingen in cijfers

- Op 5 ondernemingen is een integrale aanpak gestart

De integrale aanpak van deze ondernemingen heeft waardevolle resultaten opgeleverd. Zo zijn verschillende overlastgevende horecagelegenheden gesloten en verkocht. Op deze locaties is nu – passend binnen het centrumplan – sprake van herontwikkeling, waardoor het aantal malafide ondernemingen is teruggebracht en de overlast structureel afneemt. Vooralsnog heeft dit niet geleid tot een waterbedeffect van overlast naar elders. Tijdens de looptijd van het HHK zijn meerdere relevante meldingen over ondernemingen binnengekomen. De acties lijken een positief effect te hebben gehad op de meldingsbereidheid onder burgers. In de aanpak zijn barrières opgeworpen voor de criminele doelgroep doordat verdachten bijvoorbeeld - na strafrechtelijke vervolging - niet meer in aanmerking kwamen voor een nieuwe drank- en horecavergunning. Tot slot is de aanpak van het HHK een katalysator geweest voor een bredere domeinoverstijgende wijkversterkingsaanpak in de binnenstad.

Acties en ontwikkelingen, die voortvloeien uit dit deelproject, worden integraal gemonitord.

3. Intimiderend gedrag in de openbare ruimte

Het doel van dit deelproject was tweeledig; 1. het versterken van het gezag van de overheid in de binnenstad en 2. het tegengaan van straatintimidatie en intimiderend gedrag tegenover overheidsdiensten.

In dit deelproject was sprake van de volgende 4 elkaar aanvullende actielijnen:

1. Acties uitvoeren;
2. Zichtbare aanwezigheid vanuit de overheid in het gebied;
3. Structureel informatie ophalen, monitoren en wetenschappelijk duiden;
4. Actief de samenwerking opzoeken met mogelijke bondgenoten.

Zo werden in de Helmondse binnenstad 11 grote acties (en tientallen kleinere acties) uitgevoerd. Daarbij waren we zichtbaar aanwezig en werd veel informatie opgehaald in relatie tot intimiderend gedrag.

Er is op meerdere manieren ingezet op versterking en verdieping van de gezamenlijke informatiepositie. Zo werden alle incidenten van intimiderende gedragingen geregistreerd om meer zicht te krijgen op aard en omvang van dit fenomeen. Daarnaast is om zo effectief mogelijk te kunnen interveniëren ten aanzien van personen die intimiderend gedrag vertonen de samenwerking opgezocht met gedragswetenschappers van TNO.

Samen met politie, Veilig Thuis en gemeente Helmond heeft TNO een zogeheten 'Helmonds model' ontwikkeld. Het model is behulpzaam bij het bepalen welk optreden bij welk gedrag en welke persoon het meest effectief is. Daarvoor zijn twee matrixen ontwikkeld. Met de eerste matrix is het mogelijk om op basis van discriminatoire factoren (intimiderend) gedrag van een subject te kwalificeren met de scores 'rood', 'oranje' of 'wit'. De tweede matrix is behulpzaam bij het kwalificeren van gedrag van een subject in relatie tot diens omgeving.

Welk handelingsperspectief passend is, hangt af van de score en kan variëren van 'lik op stuk' bij score rood tot 'een praatje pot' met diegene die oranje of wit scoren en mogelijk volgend zijn. Aanvullend heeft TNO aanbevelingen gedaan ten aanzien van verschillende subjecten, die intimiderend gedrag vertonen en ten aanzien van een multiprobleemgezin.

Ten slotte zochten we ook –naast de 'usual suspects'- breder de samenwerking op met allerlei personen die op een positieve wijze betrokken zijn in de binnenstad. Dit 'bondgenootschap' helpt ons - om ook in de toekomst - inzicht te krijgen en te houden in wat er speelt en om mogelijke problematiek en escalatie te voorkomen.

De aanpak via de genoemde vier actielijnen heeft op meerdere vlakken tot concrete resultaten geleid:

1. Op basis van de hierboven genoemde matrices van TNO is een handelingsperspectief ontwikkeld voor politiemedewerkers, BOA's en toezichthouders voor hoe te handelen bij intimiderend gedrag. 'Het Helmonds model' en het opgeleverde handelingsperspectief worden breed gedeeld met het netwerk in de aanpak van ondermijning. Bovendien is het basisteam nu in overleg met het trainingscentrum van de Nationale Politie om – naar aanleiding van de opgedane inzichten– een specifiek lesprogramma voor omgaan met intimidatie te ontwikkelen. Daarnaast is door de politie een handelingsperspectief ontwikkeld, waarbij het accent ligt op een veilige taakuitoefening tijdens dit soort acties.

2. Naast handelingsperspectief droeg de aandacht voor intimidatie ook bij aan bewustwording hieromtrent bij de partners. Bij elk van de partners is men nu meer alert op intimiderend gedrag, de impact daarvan en wat hier als overheid tegenover te stellen. Het tegengaan van intimidatie is inmiddels een vast onderdeel van de integrale aanpak.

3. Bovendien droeg de zichtbare aanwezigheid en aanpak in de wijk vanuit dit project bij aan (hernieuwd) vertrouwen in de overheid en zijn enkele overlastgevende subjecten na opgelegde maatregelen niet meer verschenen in het straatbeeld.

Ook in 2022 worden in dit kader integrale handhavingsacties gepland door de politie samen met de Belastingdienst, en waar mogelijk gekoppeld aan integraal toezicht door het PIT.

4. Elementen voor een duurzaam effectieve aanpak: vasthouden én vernieuwen

We blikken hier kort terug op de werkzame bestanddelen binnen de aanpak van HHK Leenderbos. In deze aanpak gingen we nadrukkelijk niet voor incidentele resultaten, maar voor een aanpak, die uiteindelijk verankerd is binnen het reguliere werk van de betrokken organisaties. Om een dergelijke duurzaam effectieve aanpak tot stand te brengen, bleken de volgende elementen in samenhang van betekenis:

- Focus voor een langere tijd vasthouden.
- De opsporing dicht tegen het uitvoeringsproces aan organiseren. Een 'gamechanger' was de nauwe samenwerking tussen de betrokken mensen van de politie met een opsporingsbril en zij – onder meer de mensen van het PIT – die de integrale controles en acties op grond van het bestuursrecht uitvoeren. Korte lijnen tussen hen zorgden voor 1 + 1 = 3. Samen zie je én kun je meer.
- Deelprojecten, die complementair aan elkaar waren.
- Sterke sturing op resultaat en effect.
- Voorzien in een grote mate van uitvoeringsvrijheid. Binnen HHK Leenderbos is vanuit de Peelland driehoek-plus vrijheid en vertrouwen gegeven aan hen die voor de uitvoering aan de lat stonden. Vanuit de lokale driehoek-plus werd gestuurd op de brede kaders van dit project; binnen die kaders was ruimte om te experimenteren en naar bevind van zaken te opereren. Niet steeds terug moeten naar weeg- en beslistafels, maar met de blik op de buitenwereld doen. Vrijheid en vertrouwen werden vertaald naar harde resultaten. 'Jas aan en gaan, dus!'
- Goede samenwerking met het Team Complexe Casuïstiek van Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland en TNO.
- Er was zowel oog voor repressie als voor preventie (zie dealer- en gebruikersaanpak).
- De resultaten zijn meetbaar gemaakt.
- Gedurende het project was er aandacht voor latere borging van 'best practices'.
- Bovenal: de 'state of mind' van de samenwerkende partners: de intrinsieke motivatie om deze klus samen te klaren!

Van groot belang was bovendien de fysieke aanwezigheid in de wijk. Dit mede als onderdeel van de bredere initiatieven om de wijk te versterken. In de bredere wijkaanpak staat het streven centraal van 'wat lelijk is weghalen, en vullen met moois'. Dit als uitgangspunt om de sociale weerbaarheid te vergroten. Concreet zijn daarvoor vanuit het 'Huis van de Binnenstad' twee wijkboa's samen met de wijkagenten en stadsmarinier – als ogen en oren van de wijk – zichtbaar en aanspreekbaar voor burgers. Sinds 1 september 2021 is de stadsmarinier fulltime (mede)verantwoordelijk voor het oplossen van complexe leefbaarheids- en veiligheidsvraagstukken in de wijk. Dit in nauwe verbinding met de partners.

Het cyclisch werken, waarbij informatieverzameling, analyse, actie en borging elkaar opvolgen en waarmee we binnen het project HHK Leenderbos veel ervaring hebben kunnen opdoen, wordt de vaste methodiek. Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland ondersteunt hierbij door een intelligence specialist beschikbaar te stellen voor Peelland en de partners te trainen en adviseren in informatieborging. Deze werkwijze wordt inmiddels ook gehanteerd binnen andere projecten in Peelland.

II. FAMILIEAANPAK

'Als de (zware) misdaad van ouder op kind wordt doorgegeven, werkt een repressieve aanpak om dit patroon te doorbreken onvoldoende' (…). 'Preventie is net zo belangrijk, naast aandacht voor de omgeving'. De wetenschappers Hans Moors en Toine Spapens verwoorden heel treffend dat een brede aanpak van belang is om criminele families echt effectief aan te pakken.[2] Van onder andere deze wetenschappelijke inzichten hebben we de afgelopen jaren dankbaar gebruik gemaakt in Peelland. Een aantal jaar geleden zagen we al dat familiestructuren in Peelland een rol speelden in de georganiseerde (hennep)criminaliteit. Met behulp van de inzichten uit het onderzoek 'Interveniëren in criminele families' hebben we in Peelland vervolgens 'werkende weg' een familieaanpak vormgegeven door ons in specifieke casussen te verdiepen en in te zoomen op bijvoorbeeld de onderlinge verhoudingen binnen het familienetwerk. Gedragswetenschappers vanuit TNO zijn hierbij ook aangehaakt vanuit de vraag 'Hoe werkt zo'n familienetwerk nou eigenlijk?'. Zo werd duidelijk dat een succesvolle familieaanpak altijd maatwerk is. Een meervoudige benadering is bovendien essentieel. Samen werken vanuit de zogeheten driehoek 'repressie, preventie én responsie'. Zodanig dat sprake is van een lange adem. Een lange adem door breed bestuurlijk draagvlak te organiseren, evenals actieve betrokkenheid van partners uit het veiligheids-, zorg- en sociaal domein. Een lange adem om ervoor te kunnen zorgen dat over meerdere generaties ontstane patronen worden doorbroken en het net voor criminele activiteiten sluit.

In de uitvoering kregen we op deze wijze eveneens beter zicht op modus operandi. En inzicht in de mogelijke rol van de familiestructuur daarbij. Zo hebben we vader op zoon-structuren en -rolpatronen steeds beter in beeld gekregen; idem voor de rol van vrouwen en vriendinnen in het geheel. Expertise die van belang is om een slimme mix van preventieve en repressieve interventies in te zetten. Vernieuwend was ook dat we binnen de aanpak de vatbaarheid voor het bieden van nieuwe perspectieven/kansen als alternatief voor criminele activiteiten hebben verkend. Dit in nauwe samenwerking met de domeinen jeugd, welzijn en zorg. Inzichten en 'lessons learned' hebben we actief verzameld en opgetekend, zodat ze van meerwaarde kunnen zijn voor volgende soortgelijke projecten.

Samenvattend hebben we in 2021 vooral een stevige basis gelegd met het oog op een brede, effectieve aanpak van criminele families in Peelland. Een stevige basis, waar we gezien de fase waarin de aanpak nu verkeert, nog weinig concrete informatie over los kunnen laten. 'In 2022 zijn naar verwachting meer concrete resultaten zichtbaar van deze aanpak. Ook werd het afgelopen jaar geïnvesteerd in het actief ophalen en beschrijven van 'do's & don'ts' in dit kader. Binnen de familieaanpak werd bovendien veel relevante informatie verkregen voor het dynamisch ondermijningsbeeld, dat in Peelland gezamenlijk tot stand wordt gebracht.

[2] VNG Magazine nummer 5, 19 maart 2021

III. OVERIGE LOPENDE CASUÏSTIEK

In 2021 werden twee 'oude' casussen afgesloten. En er waren in 2021 – naast het HHK en de familieaanpak – nog altijd twee grote casussen 'in uitvoering'. Casussen, die – gezien de hardnekkige problematiek die erachter schuilgaat – elk garant staan voor meerdere met elkaar samenhangende acties en interventies. De casussen bevinden zich momenteel in de executiefase en komen naar verwachting op korte termijn op zitting. Ook in de executiefase is 'kort op de bal blijven spelen' en regie houden op de casus van belang. Het vraagt om actief monitoren en – waar nodig – acteren. We monitoren bijvoorbeeld de uitkomsten wanneer een interventie resulteert in een bezwaar- of beroepsprocedure. Wordt een boete of last onder dwangsom opgelegd, dan gaan we na of er ook daadwerkelijk betaald is. Kortom, het werk houdt niet op na een actiedag.

Ook bekijken we of een casus – zoals eerder is gebeurd – overgedragen kan worden aan een Zorg- en Veiligheidshuis. We houden dan de lijnen kort om de doelstelling en effecten van de aanpak in brede zin in beeld te houden.

Aanpak harddrugs

De cijfers met betrekking tot de aanpak van harddrugs in Peelland laten over het geheel genomen in 2021 vergelijkbare resultaten zien met de cijfers over 2020. In 2021 is sprake van meer gevallen van bezit van harddrugs en in 2020 nu juist meer gevallen van handel in harddrugs. En verder valt op dat in 2021 geen drugsdumpingen zijn aangetroffen, tegenover 4 gevallen in 2020.

We genereren inzicht in deze cijfers sinds 2020. Zo kunnen we de komende periode mogelijk ontwikkelingen en trends zien.

AANTAL VAN INCIDENTSOORT

	Asten	Deurne	Gemert-Bakel	Helmond	Laarbeek	Someren	Eindtotaal 2021	Eindtotaal 2020
Bezit Harddrugs (Lijst I)	1	2	10	29	7	2	51	37
Handel E.D. Harddrugs (Lijst I)	1	2	2	37	0	1	43	60
Productielocaties Synthetische drugs	0	1	0	1	0	0	2	2
Opslaglocaties Synthetische Drugs	0	0	0	2	0	0	2	2
Drugsgerelateerde afvaldumpingen	0	0	0	0	0	0	0	4
Eindtotaal	2	5	12	69	7	3	97	105

IN BESLAG GENOMEN IN 2021

MDMA	Amfetamine	Cocaïne	Heroïne	GHB	Crystal meth	3MMC
187 pillen	1174,33 gram	297,9 gram	44,32 gram	8,8 liter	Enkele kilo's	6,55 gram

In 2021 werden in Peelland 45 verdachten aangehouden voor het bezit van en/of handel in harddrugs. Ruim 30 procent van deze verdachten kwam naar voren in de onderzoeken in het kader van HHK Leenderbos. Bij geringe hoeveelheden wordt niet elke verdachte aangehouden, maar kan de zaak ook worden afgedaan door middel van een sepot, reprimande of – in geval van een minderjarige verdachte – een HALT-straf.

Verder werden diverse stoffen aangetroffen welke gebruikt kunnen worden bij de vervaardiging van harddrugs, zoals:

- Cafeïne;
- Methanol;
- Zwavelzuur;
- Cellulose;
- Calciumcarbonaat;
- Lso safrol.

Daarnaast werd één tabletteermachine inclusief stempels waarmee (XTC-)pillen gemaakt kunnen worden, voorzien van een logo, in beslag genomen.

Fotopersburo Bert Jansen/Dave Hendriks

WAARDEVOLLE PARTIJ CRYSTAL METH AANGETROFFEN IN BEDRIJFSPAND IN HELMOND, LOCATIE ZWAAR BEWAAKT

HELMOND - In een pand op het Helmondse bedrijventerrein Induma-West stuitte de politie gisteren op een waardevolle partij crystal meth. Na de drugsvondst werd de locatie urenlang bewaakt door zwaar bewapende agenten.

23 november 2021 - Bron: www.ed.nl/...

Agenten met bivakmutsen, kogelvrije vesten en semi-automatische wapens houden dinsdagmiddag de wacht bij een rijtje bedrijfsruimtes aan de 2e Indumaweg in Helmond. Het zegt alles over de drugs die er eerder die dag is gevonden: die is waardevol...

Aanpak hennepkwekerijen
In lijn met de landelijke trend, zien we de afgelopen jaren ook in Peelland een daling van het aantal ontdekte hennepkwekerijen, in het bijzonder in woningen.[3] De oorzaak van die daling is lastig te duiden, onder meer door lokale verschillen. Het is volgens de politie niet aannemelijk dat er simpelweg minder hennepkwekerijen in Nederland zijn.
In tegenstelling tot sommige andere basisteams, is de aandacht voor hennepteelt in Peelland niet afgenomen.

Hoewel een causaal verband niet kan worden aangetoond, is het niet uit te sluiten dat de volhardende aanpak – ook in samenwerking met woningcorporaties – mogelijk eveneens heeft bijgedragen aan de daling van het aantal hennepkwekerijen in Peelland. Woningcorporaties ontbinden huurovereenkomsten van panden, waarin hennep is gevonden. Burgemeesters sluiten deze panden op grond van de Wet Damocles (artikel 13b Opiumwet). Daarnaast zien we een afname van het aantal MMA-meldingen en horen we van energieleverancier Enexis dat ook minder omissies in het stroomverbruik te zien zijn. De kwekerijen die nog wél worden aangetroffen zijn nog groter en beter verborgen dan voorheen. Mede daarom hebben we hierbij ook steeds meer oog voor het afpakken van crimineel vermogen. Het thema hennepcriminaliteit verdient blijvend aandacht en nog scherpere analyse van signalen.

Ten opzicht van 2020 is het aantal aangetroffen hennepkwekerijen in 2021 nagenoeg gelijk gebleven. Ook het aantal hennepplanten per kwekerij laat slechts een kleine daling zien. Verder is noemenswaardig dat tientallen buitenplanten zijn aangetroffen het afgelopen jaar. Ook is eenmalig 11 kilogram aan hennep en henneptoppen en zijn 3 keer goederen ten behoeve van bedrijfsmatige hennepteelt, zoals koolstoffilters en lampen, aangetroffen. Op één locatie zijn zowel goederen ten behoeve van bedrijfsmatige hennepteelt als enkele kilo's crystal meth aangetroffen. Vanwege de coronaomstandigheden werd er in sommige vallen voor gekozen om geen verdachte in te sluiten. Dat – en het gegeven dat er verschillende keren geen verdachte bij een kwekerij werd aangetroffen - verklaart de terugloop in het aantal aangehouden verdachten.

In de hennepcijfers is terug te zien dat in Peelland steeds meer nadruk wordt gelegd op afpakken en ontnemen van crimineel vermogen. Het totaalbedrag aan wederrechtelijk verkregen voordeel is de afgelopen jaren gestegen, evenals het gemiddelde bedrag per aangetroffen hennepkwekerij.

[3] https://www.politie.nl/nieuws/2021/april/22/aantal-ontmantelde-hennepkwekerijen-blijft-dalen.html

OVERZICHT HENNEPKWEKERIJEN 2019 - 2021

OVERZICHT HENNEPKWEKERIJEN 2019 - 2021

	Hennep-kwekerijen	Aangehouden verdachten	Planten inbeslaggenomen	Gemiddeld aantal planten per kweker	Diefstal van stroom
2019	35	25	12.750	364	27
2020	23	16	8.364	363	19
2021	20	9	6.560	328	14

AFGEPAKT NA AANTREFFEN HENNEPKWEKERIJ

	Wederrechtelijk verkregen voordeel	Wederrechtelijk verkregen voordeel per aangetroffen kwekerij
2019	€ 1.016.798,53	€ 29.051
2020	€ 1.532.233,81	€ 66.618
2021	€ 1.608.731,16	€ 80.437

AFGEPAKT NA AANTREFFEN HENNEPKWEKERIJ

	Personenvoertuig	Snorfiets	Motor	Overwaarde koopwoning
2021	4	1	1	1

4

BESTUURLIJKE WEERBAARHEID

Bestuurlijke weerbaarheid; inmiddels een ingeburgerde term in de brede beweging tegen ondermijning. Sinds een paar jaar is deze term verbreed van vooral weerbaarheid van de burgemeester en zijn of haar naaste veiligheidsmedewerker naar een weerbare overheid over de volle breedte. Naast bestuurlijke weerbaarheid omvat deze term dus ook steeds meer de ambtelijke weerbaarheid. Vandaar ook dat de term 'bestuurlijke weerbaarheid' steeds meer plaats maakt voor de term 'weerbare overheid'.

Het afgelopen jaar hebben we enerzijds vooral ingezet op het vasthouden van:

- Sluitingen op grond van artikel 13b Opiumwet;
- Uitvoering geven aan Bibob-onderzoeken;
- Borging van een weerbaarheids- en integriteitsaanpak binnen onze gemeenten aan de hand van de zogeheten 'piramide naar fitte gemeenten' (zie voor meer informatie blz. 21 onderaan).

Daarnaast hebben we het afgelopen jaar in de weerbaarheidsaanpak werk gemaakt van de volgende vernieuwingen:

- Het Bibob-beleid en toepassing daarvan verder doorontwikkeld;
- Samen met de regio verkennen hoe we de stap kunnen maken van de benchmarkmethodiek 'piramide naar fitte gemeenten' naar een gezamenlijke weerbaarheidsnorm als ondergrens.
- Veilige Publieke Taak (VPT) en integriteit als stevig, vast onderdeel van de ondermijningsaanpak.

VPT EN ONDERMIJNING

Gemeenten nemen een steeds stevigere rol in de aanpak van ondermijning. Bijvoorbeeld met bestuurlijke instrumenten, zoals Bibob en Damocles. De ambtelijke weerbaarheid is echter nog niet altijd in dezelfde tred met deze toegenomen bestuurlijke weerbaarheid mee veranderd. Bovendien is in het kader van Veilige Publieke Taak steeds vaker sprake van signalen van agressie, geweld, intimidatie tegen bestuurders en ambtenaren. De meest ernstige blijken vaak gerelateerd aan ondermijning. De gemeentelijke organisatie is een relatief 'jonge' speler in de aanpak en minder hierop toegerust dan politie en OM. Vandaar ook dat we sinds 2019 in Peelland de thema's VPT en ondermijning steeds meer met elkaar hebben verbonden.

Zo hebben de gemeenten Asten en Someren – ondersteund door Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland – in 2021 het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) onderzoek laten uitvoeren naar problematiek op het snijvlak van VPT, integriteit en ondermijning. Daartoe heeft onderzoek plaatsgevonden bij drie werkvelden binnen de gemeente, te weten Burgerzaken/ KCC, Toezicht & Handhaving en het Lokaal Informatie Overleg (LIO). De veiligheidsbeleving van de medewerkers van de drie betreffende werkvelden binnen de gemeenten, dat is waar de focus met name naar uitging in dit onderzoek. Dit onderzoek heeft tal van concrete aanbevelingen opgeleverd, die ook van meerwaarde kunnen zijn voor de andere gemeenten binnen Peelland. Hierbij gaat het allereerst om aanbevelingen die raken aan de fysieke veiligheid, zoals gebruik van alarm- en overvalknoppen, gebruikmaking van dienstvoertuigen en het 'ram vrij' maken van de hoofdingang van het gemeentehuis. Verder betreft het aanbevelingen in de zin van trainingen en kennissessies, zoals bijvoorbeeld kennissessies ten aanzien van het signaleren van ondermijning en trainingen fysieke en mentale weerbaarheid. Ten slotte zijn aanbevelingen gedaan op het terrein van informatie-uitwisseling en het samen uitwerken van scenario's in de praktijk ten aanzien van incidenten, die kunnen plaatsvinden.

Het Secretarissenoverleg in Peelland zal nu mede op basis van de inzichten uit deze onderzoeken, bekijken wat voor hun organisaties vervolgstappen zouden kunnen zijn ten aanzien van VPT.

Ook is vanuit Peelland een bijdrage geleverd aan het onderzoeksrapport 'Binnen de lijntjes, maar toch fout' (juni 2021) van prof. dr. Pieter Tops in opdracht van het Landelijk Aanjaagteam en gemeente Tilburg. Dit onderzoek verkent een 'nieuwe' vorm van intimidatie van ambtenaren en politieke ambtsdragers bij verschillende overheidsorganisaties; een vorm, waarbij men onder druk wordt gezet door middel van (juridische) procedures. Criminelen, maar ook andere personen, starten deze procedures om zo zand in de motor van de overheid te strooien. Het functioneren van het openbaar bestuur wordt op deze wijze aangetast en criminelen krijgen meer grip. In het onderzoek worden concrete aanbevelingen gedaan. Een aantal daarvan is gericht aan de wetgever, zoals het invoeren van een antimisbruikbepaling, een motiveringsplicht en het bestraffen van misbruik van procedures. Het Strategisch Beraad Ondermijning (SBO) heeft een werkgroep opdracht gegeven om deze aanbevelingen verder uit te werken. Met enkele andere aanbevelingen – zoals het creëren van awareness op het onderwerp, het mijden van confrontaties en het doen van aangifte bij intimidatie – kunnen we in het kader van onze eigen weerbaarheid direct aan de slag. Daarvoor is nu al aandacht in procedures, bij presentaties en bij onderzoeken in het kader van VPT.

PIRAMIDE NAAR FITTE GEMEENTEN

Om inzicht te krijgen in de weerbaarheid van een gemeente is de 'Piramide naar fitte gemeenten' ontwikkeld. Daarbij worden vijf thema's onder de loep genomen en wordt beoordeeld hoe de gemeenten daarop scoren. De thema's zijn Bewustwording & organisatie, Informatiepositie, Beleid & handhaving, Integere & veilige werkomgeving en Communicatie.

In de uiteindelijke totaalscores van de 'Piramide naar fitte gemeenten' (zie figuur 1) zijn er vijf verschillende fasen:

De gemeenten Laarbeek, Gemert-Bakel en Someren scoren groen op de piramide naar fitte gemeenten. En de gemeenten Helmond, Asten en Deurne hebben het afgelopen jaar de top van de piramide weten te bereiken en scoren daarmee paars.

Ook heeft Peelland bijgedragen aan de verkenning van een regionale weerbaarheidsnorm die ervoor moet zorgen dat de dijken overal in Brabant en Zeeland even hoog zijn. Oftewel, dat criminelen overal dezelfde behandeling krijgen en waterbedeffecten worden voorkomen. Dit als logisch vervolg op de 'piramide naar fitte gemeenten'.

TRAININGEN

De partners in Peelland blijven zich verder bekwamen in de integrale ondermijningsaanpak, in 2021 onder andere door het organiseren en volgen van tal van trainingen, zoals:

- Training cyclisch werken (volgens de 1Smart Overheid-methode (1SO), voor met name informatiecoördinatoren en projectleiders; georganiseerd door 1SO;
- Training voor toezichthouders, onder andere op het gebied van bevoegdheden, Veilige Publieke Taak (VPT), integraal werken. Medewerkers van gemeenten, politie (AVIM), Senzer, ODZOB en VRBZO volgden deze trainingen;
- Training voor casus- en projectleiders; georganiseerd door het Actiecentrum Oost-Brabant.

Peelland heeft nauw samengewerkt met Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland in de ontwikkeling van een training voor toezichthouders. Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland heeft daarbij een faciliterende en ondersteunende rol, onder meer door financiering van een groot deel van de trainingen.

DAMOCLESSLUITINGEN (ARTIKEL 13B OPIUMWET)

Het Damoclesbeleid was ook het afgelopen jaar weer volop in beweging. Dit onder meer door jurisprudentie van de Raad van State. Volgens jurisprudentie moet per geval nadrukkelijker worden bezien of een woningsluiting noodzakelijk en effectief is en niet leidt tot onevenredige gevolgen voor de betrokkenen. Het voornemen of besluit dient daardoor uitgebreider te worden gemotiveerd dan voorheen het geval was. Naar aanleiding van de jurisprudentie hebben de zes gemeenten in Peelland het uniforme Peelland-brede beleid in 2021 geactualiseerd.

Verder is deze burgemeestersbevoegdheid, die van meerwaarde is in de aanpak van ondermijnende drugscriminaliteit, momenteel onderwerp van discussie in de wetenschap én in de Tweede Kamer. Zo heeft het WODC – in vervolg op de motie Buitenweg-Van Nispen – een monitor uitgevoerd naar de toepassing en consequenties van artikel 13b Opiumwet. Over de opvolging van de aanbevelingen wordt momenteel gesproken door het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Genootschap van Burgemeesters en het Strategische Beraad Veiligheid. Deze landelijke ontwikkelingen – die we met aandacht volgen – hebben mogelijk ook hun weerslag op de uitvoeringspraktijk in Peelland.

In Peelland zien we het afgelopen jaar opnieuw een stijging in het aantal Damoclessluitingen. Dit na een kleine daling in voorgaande jaren. In 2019 ging het in Peelland nog om 21 sluitingen en 10 waarschuwingen in dit kader. In totaal ging het in 2020 om 19 Damoclessluitingen en 5 Damocleswaarschuwingen. In 2021 was sprake van in totaal 35 Damoclessluitingen en 2 Damocleswaarschuwingen. Ook valt op dat er verhoudingsgewijs meer gesloten is en minder waarschuwingen zijn uitgedeeld in 2021 in vergelijking met voorgaande jaren.

In Asten is – in 2019 – voor het eerst binnen Peelland een pand gesloten op grond van druggerelateerde voorbereidingshandelingen. Het hoger beroep tegen deze beslissing loopt momenteel nog.

Wet Damocles
Artikel 13b Opiumwet – oftewel de Wet Damocles – betreft de burgemeestersbevoegdheid om panden bestuurlijk te sluiten in geval daar drugs worden aangetroffen. Sinds 2019 is het ook mogelijk om panden op deze wijze te sluiten in geval van druggerelateerde voorbereidingshandelingen.

DAMOCLES 2021

Sluitingen en waarschuwingen

ASTEN	DEURNE	GEMERT-BAKEL	HELMOND	LAARBEEK	SOMEREN
6 Sluitingen	1 Sluiting	2 Sluitingen	17 Sluitingen	3 Sluitingen	6 Sluitingen
• 2 softdrugs • 1 harddrugs • 1 hard- en softdrugs • 2 voorbereidingshandelingen	• 1 harddrugs	• 2 softdrugs	• 7 softdrugs • 8 harddrugs • 2 voorbereidingshandelingen • 2 waarschuwingen	• 3 softdrugs	• 5 softdrugs • 1 harddrugs

BIBOB-TOEPASSINGEN

De afgelopen jaren is de reikwijdte van de Wet Bibob steeds verder verruimd. De zes gemeenten in Peelland voeren sinds enkele jaren uniform beleid voor de branches waarop de Wet Bibob van toepassing is. In het afgelopen jaar is het Peelland-brede Bibob-beleid uitgebreid. In juli 2021 werd ook Bibob-beleid vastgesteld voor het beleidsterrein aanbestedingen en overheidsopdrachten. Dit in aanvulling op de lijst van vergunningen in de horeca- en prostitutiebranche, omgevingsvergunningen bouw, milieu en vastgoedtransacties.

Voor de uitvoering van de Bibob-onderzoeken bij aanbestedingen en overheidsopdrachten werden afspraken gemaakt met Bizob – het gemeentelijk bureau voor inkoop- en contractmanagement in Oost-Brabant dat de aanbestedingen verzorgt voor vijf gemeenten in een Gemeenschappelijke Regeling.[4]

In 2021 zijn ook ten aanzien van de uitvoering van het Bibob-beleid belangrijke stappen gezet. Het gezamenlijk beleid komt tot stand in de Bibob-werkgroep Peelland. Vorig jaar schetsten we al de toenemende complexiteit van de toepassing van het Bibob-instrumentarium. Voor welke gevallen, sectoren en bedragen passen we dit toe en wat betekent dat bijvoorbeeld voor de capaciteit en administratieve lasten? Naast hetzelfde beleid, zet de Bibob-werkgroep zich daarom ook in voor uniformiteit in de uitvoering, oftewel het organiseren van een effectief en efficiënt uitvoeringsproces.

Hierin werkt de werkgroep ook samen met de provincie Noord-Brabant en Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland, bijvoorbeeld door intervisies te organiseren of expertise in te winnen bij het schrijven van beleid of het behandelen van moeilijke dossiers.

[4] https://www.bizob.nl/bizob-organisatie/over-bizob/

Wet Bibob
De Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob) stelt bestuursorganen in staat de achtergrond van een (rechts)persoon te onderzoeken in het kader van vergunning- en subsidieverlening, vastgoedtransacties of gunning van overheidsopdrachten. Bestaat ernstig gevaar dat de aanvrager of zijn zakenpartner crimineel verkregen vermogen gebruikt of strafbare feiten zal plegen in het licht van zijn bedrijfsvoering, dan kan de betreffende aanvraag worden geweigerd of een reeds verleende vergunning of subsidie worden ingetrokken. De Wet Bibob is daarom een belangrijk instrument in het versterken van de weerbare overheid. Op deze wijze wordt voorkomen dat de overheid criminele activiteiten faciliteert en wordt de bonafide ondernemer beschermd tegen oneerlijke concurrentie. Bovendien werkt het risico om 'ge-bibobt' te worden preventief. Het voeren van uniform beleid voorkomt ten slotte dat de aanvrager uitwijkt naar de gemeente met de soepelste regels: het zogenaamde 'waterbedeffect'.

BIBOB 2021

Aantal onderzoeken in Peelland 180

ASTEN	DEURNE	GEMERT-BAKEL	HELMOND	LAARBEEK	SOMEREN
16 Onderzoeken	61 Onderzoeken	15 Onderzoeken	63 Onderzoeken	19 Onderzoeken	6 Onderzoeken
• 5 omgevings-vergunningen/ bouw • 4 DHW-Expl. • 6 milieu • 1 huisvesting arbeidsmigranten	• 19 omgevings-vergunningen/ bouw • 6 DHW-Expl. • 12 arbeids-migranten • 22 milieu • 1 vastgoed • 1 aanbesteding • 1 ingetrokken aanvraag huisvesting arbeidsmigranten	• 5 omgevings-vergunningen/ bouw • 6 DHW-Expl. • 4 milieu • 1 ingetrokken aanvraag huisvesting arbeidsmigranten	• 10 omgevings-vergunningen/ bouw • 21 DHW-Expl. • 4 milieu • 28 vastgoed	• 12 omgevings-vergunningen/ bouw • 4 DHW-Expl. • 3 vastgoed	• 1 omgevings-vergunning/ bouw • 5 DHW-Expl.

In de cijfers zien we een lichte stijging van het totaal aantal Bibob-onderzoeken: van 163 in 2020 naar 180 in 2021. Deze lichte stijging lijkt verband te houden met de verbreding van de reikwijdte van het Bibob-instrumentarium. Wat opvalt, is dat de Bibob-cijfers per jaar grote verschillen kunnen laten zien. In 2019 ging het bijvoorbeeld om 238 Bibob-onderzoeken.

Destijds voerde Helmond het merendeel van deze onderzoeken uit (117). Wat bovendien opvallend is, is dat de gemeente Deurne in 2021 een zeer groot aantal Bibob-onderzoeken heeft uitgevoerd (58). Dit betrof voor een groot deel aanvragen voor milieuvergunningen en exploitatievergunningen huisvesting arbeidsmigranten.

PERSBERICHT

Peelland, 21 juli 2021

Bibob-beleid geldt Peelbreed nu ook bij overheidsopdrachten
Vergunningen, subsidies, vastgoedtransacties, overheidsopdrachten of aanbestedingen. Voor criminelen ideale manieren om geld wit te wassen of criminele activiteiten te ondernemen. Denk aan een café als dekmantel. Via de bevoegdheden van de Wet Bibob kan een gemeente hier onderzoek naar (laten) instellen. De Wet Bibob toetst de integriteit van een aanvrager van een vergunning of subsidie en in De Peel nu ook bij een overheidsopdracht. Dat moet voorkomen dat de overheid ongewild en onbedoeld het misbruik van een overheidsopdracht faciliteert.

Alle overheidopdrachten
Overheidsopdrachten met een aanzienlijke maatschappelijke of economische waarde zijn kwetsbaar voor criminele activiteiten. Daarom wordt het Bibob-onderzoek uitgebreid naar overheidsopdrachten en beperkt het zich niet langer tot de sectoren bouw, ICT en milieu. Dus ook bij aanbesteding van zorg of facilitaire zaken kan een Bibob onderzoek gedaan worden. De Wet Bibob geeft bestuursorganen de bevoegdheid om beschikkingen, subsidies en overheidsopdrachten te weigeren als er ernstig gevaar bestaat dat de beschikking, subsidie of overheidsopdracht zal worden gebruikt om strafbare feiten te plegen of om zwart geld wit te wassen.

Uniform beleid
De zes gemeenten in Peelland – Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren – werken al jaren samen bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Zo voeren de gemeenten sinds enkele jaren uniform beleid voor branches waarop de Wet Bibob van toepassing is. Denk aan vergunningen in de horeca- en prostitutiebranche, omgevingsvergunningen voor de activiteiten bouwen en milieu en bij vastgoedtransacties. Het voeren van uniform Bibob beleid moet voorkomen dat een aanvrager uitwijkt naar de gemeente met de soepelste regels ('waterbedeffect').

Een sluitend netwerk
Met deze uitbreiding zorgen de gemeenten in Peelland voor een steeds verder sluitend netwerk om te voorkomen dat de overheid onbedoeld meewerkt aan criminele activiteiten en onder- en bovenwereld met elkaar verweven raken.

Wet Bibob
De Wet Bibob (Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) is in 2003 in werking getreden. De commissie Van TRAA constateerde dat criminelen meer dan eens misbruik maakten van vergunningen, subsidies, overheidsopdrachten en aanbestedingen. De overheid bleek via deze instrumenten criminelen te faciliteren. De Wet Bibob wil vermenging tussen de boven- en onderwereld voorkomen.

Noot voor de redactie
Voor meer informatie neemt u contact op met Communicatie gemeente Helmond, telefoonnummer: 0492-587750 of Communicatie@helmond.nl

Het smeden van maatschappelijke coalities, dat is wat nodig is om de maatschappelijke weerbaarheid te vergroten. Burgers en branches bijvoorbeeld als bondgenoten. Want als overheid kunnen we het niet alleen.

5

MAATSCHAPPELIJKE WEERBAARHEID

Samen sterk tegen ondermijning én samen bouwen aan vertrouwen. Vanuit één overheid met alle mogelijke maatschappelijke partners.

SMEDEN VAN BONDGENOOTSCHAPPEN: VASTGOED

Binnen district Helmond (basisteams Dommelstroom en Peelland) is een samenwerking tot stand gebracht op het gebied van vastgoed in relatie tot ondermijning. Tijdens een gezamenlijke bijeenkomst in oktober 2021 stond de bondgenotenmethodiek centraal, inclusief de meerwaarde daarvan voor de samenwerking op dit thema. Deelnemers waren verenigingen voor makelaars en taxateurs VBO, Vastgoedpro, verschillende corporaties, het notariaat, Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland, politie en basisteamprogrammaleiders. Kortom, een brede range aan bondgenoten. Begin 2022 verkennen we deze samenwerking verder.

Methodiek bondgenoten

'Bondgenoten' is oorspronkelijk een methodiek om netwerken tussen mensen uit de samenleving en vertegenwoordigers van gemeenten en politie op te bouwen, te onderhouden en effectief te laten zijn. Oorspronkelijk heeft de methodiek een gebied, wijk of stad als ankerpunt.

Bondgenoten komen een aantal keer per jaar bij elkaar en bespreken veiligheidsthema's. Gelijkwaardigheid en vertrouwen zijn kernbegrippen voor bondgenoten. Bondgenoten hebben een achterban en een gedeeld veiligheidsperspectief.

PILOT 'HOOGEIND'

Eveneens in relatie tot het thema vastgoed, is vanaf 1 september 2020 de Pilot 'Hoogeind' van start gegaan. Deze pilot loopt nog door tot 1 september 2022. Op basis van het 'convenant pilot voorkomen drugscriminaliteit bedrijventerreinen Hoogeind' werken Stichting bedrijventerreinen Helmond, gemeente Helmond en het OM samen aan veilige bedrijventerreinen. Concrete stappen zijn genomen ter bevordering van het zelfreinigend vermogen van de branche. Belangrijk onderdeel daarvan is het gebruik van een gestandaardiseerde verhuurdersovereenkomst, waarmee misbruik van panden door criminele netwerken moet worden voorkomen. Inmiddels doen steeds meer vastgoedondernemers hieraan mee. Deelname houdt onder meer in dat zij bijvoorbeeld geen contant geld aannemen en periodiek controles uitvoeren in hun eigen panden. In de praktijk blijkt dat vastgoedeigenaren enthousiast zijn, maar dat zij in bijna alle gevallen wachten op een natuurlijk moment om de gestandaardiseerde huurovereenkomst door te voeren. Inmiddels zijn al 72 huurovereenkomsten afgesloten. Recente vondsten van synthetische drugs laten zien dat het nodig is om hiervoor blijvend aandacht te houden. Ook naar aanleiding van deze vondsten hebben we de pilot weer onder de aandacht gebracht. In oktober 2021 werd in een deel van Hoogeind een grote integrale controle door het PIT uitgevoerd. Daarbij werden 33 objecten gecontroleerd en geen strafbare feiten in relatie tot verdovende middelen aangetroffen.

De pilot is opgepikt als 'best practice' in Brabant-Zeeland. Inmiddels is de gemeente Breda met een soortgelijke pilot gestart op industrieterrein Hazeldonk.

PILOT 'WEERBAAR BUITENGEBIED'

In Gemert-Bakel is het model van de pilot Hoogeind naar het buitengebied vertaald. Het doel van de pilot is om in het buitengebied meer aan de voorkant van de problematiek te komen, awareness te creëren en een maatschappelijke coalitie te smeden. Daarbij wordt opgeroepen tot wederkerigheid. Op 8 december 2021 hebben de burgemeester van Gemert-Bakel, het OM en ZLTO Gemert-Bakel een convenant getekend in dit kader: het 'convenant weerbaar buitengebied Gemert-Bakel'. De pilot heeft een looptijd van twee jaar en richt zich met name op de veilige verhuur van agrarische panden, onder andere door gebruik van een gestandaardiseerde verhuurdersovereenkomst.

In Deurne zijn de eerste gesprekken gevoerd met ZLTO Deurne, Parkmanagement, Ondernemend Deurne en Centrummanagementom samen met gemeente en OM een soortgelijke samenwerking in te richten. Deze samenwerking wordt verder vervolgd in 2022.

Inmiddels hebben ook andere gemeenten buiten Peelland en zelfs particulieren zich gemeld voor dit initiatief.

Samen het buitengebied weerbaar maken

ZLTO Gemert-Bakel, Openbaar Ministerie en de gemeente Gemert-Bakel zetten vandaag de handtekening onder een samenwerkingsconvenant. Daarmee start een tweejarige pilot om criminaliteit in het buitengebied tegen te gaan.

De pilot richt zich in eerste instantie op het opwerpen van barrières om (drugs)criminaliteit in agrarische bedrijfsgebouwen te voorkomen. Denk aan het beschikbaar stellen van gestandaardiseerde huurover-eenkomsten en het periodiek uitvoeren van (onaangekondigde) controles, door zowel de eigenaar als de overheid. Daarnaast trekken de gemeente, politie en de lokale ZLTO proactief en fysiek het buitengebied in om een helder beeld te vormen van welke maatregelen verder nodig zijn om de weerbaarheid in het buitengebied te vergroten. [..]

ACTIEF HET BUITENGEBIED IN!

Het is duidelijk dat als één overheid in het buitengebied aanwezig zijn – oftewel 'de boer opgaan' – dé manier is om meer zicht te krijgen in hoe inwoners en ondernemers met ondermijning te maken krijgen, wat van de overheid nodig is om de weerbaarheid te vergroten en om actief te informeren. Door in 'tijd van vrede' het contact te leggen (in 2021 in Asten, Deurne en Laarbeek) met vooral de bewoners kregen we in beeld dat men in het buitengebied wel degelijk wordt benaderd door 'ongenode gasten' voor bijvoorbeeld verhuur van leegstaande stallen, schuren en kassen, waar men een 'niet pluis-gevoel' van kreeg. Dit soort signalen krijg je als je echt investeert in persoonlijk contact; bijvoorbeeld bij een kop koffie aan de keukentafel. Ook werd duidelijk dat de doelgroep in zekere zin weerbaar is. De onderlinge sociale controle in het buitengebied is groot, onder meer door buurtpreventieprojecten. Én duidelijk werd tijdens de acties dat het als overheid aanwezig zijn in het buitengebied en in contact staan zeer werd gewaardeerd; periodiek contact en controles vanuit de overheid, helpt hen 'nee' te zeggen tegen criminele vraag (en aanbod). Ten slotte is duidelijk geworden dat de problematiek in alle verschillende (kerk)dorpen soms net even anders is. Alle opgedane inzichten zijn onderwerp van gesprek van het Peelland Informatie Plein (PIP); dit om rode draden te ontdekken en daarmee een effectief handelingsperspectief in beeld te krijgen.

In 2022 zullen op deze wijze ook de buitengebieden van Gemert-Bakel, Helmond en Someren worden bezocht.

Gezamenlijke controle ondermijning buitengebied Deurne

Deurne - De politie en de gemeente Deurne hebben woensdag in gezamenlijkheid bezoeken gebracht aan bewoners in het buitengebied om in gesprek te gaan over ondermijnende criminaliteit. De weerbaarheid die er is, willen we daarmee versterken. Dat doen we preventief en repressief. We gingen in gesprek met bewoners en ondernemers.

[...]

COMMUNICATIE

Communicatie is een belangrijk onderdeel van de gezamenlijke aanpak van ondermijning in Peelland. Sinds enkele jaren is een communicatiewerkgroep actief. Op basis van de door de partners gedragen 'Communicatie-aanpak ondermijning in de Brabantse Peel' zet de werkgroep structureel communicatieacties uit in de aanpak van ondermijning. Naast operationele communicatie naar aanleiding van (gezamenlijke) acties, gaat het ook om een planmatige aanpak die ondermijning structureel op de agenda zet. Voor de uitvoering van het plan wordt gewerkt met een jaarkalender met daarop verschillende thema's én ruimte voor tussentijdse 'inhakers'. Dit laatste om ook op de actualiteit in te kunnen spelen. Communicatieacties worden vooraf altijd afgestemd met de betrokken bestuurder en partners.

Social media campagne

Een mooi voorbeeld uit het afgelopen jaar is de sociale media campagne 'Samen voor een veilige buurt', gericht op awareness en meldingsbereidheid omtrent drugscriminaliteit. Aanleiding was een terugloop van meldingen, terwijl de recent aangetroffen labs en kwekerijen in verschillende gemeenten lieten zien dat drugscriminaliteit wel degelijk nog altijd aan de orde was. Bovendien bleek uit inwoneronderzoek dat dit onderwerp inwoners het meest bezighield als het gaat om ondermijnende criminaliteit. Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland ontwikkelde de social media campagne en heeft deze samen met politie en gemeenten uitgevoerd.

Met de campagne werden ruim 90.000 inwoners in de Peelgemeenten bereikt. In iedere gemeente was een andere advertentie populair: de ene keer die over synthetische drugs, de andere keer de hennepvariant. In de tweede fase van de campagne kon de ontvanger ook rechtstreeks doorklikken naar de site van MMA. Een maand na start van de campagne zagen we een toename van meldingen die bij het PIT binnenkomen en een lichte stijging in MMA-meldingen. De meldingen varieerden van parkeerproblematiek tot signalen van ondermijnende criminaliteit.

'Bijtende bende' ingezet
Tijdens een bezoekje aan de mobiele stand van de zogeheten Bijtende Bende gaan inwoners zelf op zoek naar signalen van drugscriminaliteit en leren zij deze te herkennen. De Bijtende Bende is het afgelopen jaar rondom de Week van de Veiligheid ingezet in Deurne en Helmond om bewustwording en meldingsbereid te vergroten. Inwoners werden daarbij gestimuleerd om signalen in de toekomst te melden bij de politie of via MMA. De Bijtende Bende is een initiatief van politie, gemeente, Meld Misdaad Anoniem, provincie Noord-Brabant en Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland. Ook in 2022 wordt de Bijtende Bende weer ingezet.

PERSBERICHT

Helmond, 20 oktober 2021

Bijtende Bende slaat op 30 oktober toe in Helmond
Drugscriminaliteit en de gevolgen hiervan zijn bijna dagelijks terug te vinden in het nieuws. Denk aan artikelen over hennepkwekerijen in woonwijken en drugslabs in het buitengebied. Het is geen ver-van-mijn-bed-show. Het gebeurt hier en nu, ook in Helmond. Maar hoe weet u of dit in uw omgeving gebeurt? En wat moet u dan doen? En welke impact heeft het eigenlijk? Kom op 30 oktober naar de Bijtende Bende in Helmond om daar achter te komen!

Bijtende bende
Leer drugscriminaliteit herkennen en breng een bezoekje aan de Bijtende Bende. In deze opvallende mobiele stand gaan bezoekers zelf op zoek naar signalen van drugscriminaliteit en leren zij het herkennen. Meespeuren? Kom dan op zaterdag 30 oktober tussen 11 en 15 uur in Helmond om kennis te maken met de Bijtende Bende

WEERBARE JEUGD
De jeugd is de toekomst! Vandaar dat het loont om met name ook te investeren in jongeren in de aanpak van ondermijning. Dit vanuit de ambitie om meer aan de voorkant te komen van deze problematiek Hierbij gaat het onder meer om vroegtijdig signaleren en het versterken van het sociale netwerk rondom kwetsbare jongeren. Rondom het thema weerbare jeugd (jeugd en ondermijning) heeft o.a. de gemeente Helmond extra aandacht in relatie tot de aanpak in de binnenstad en is de gemeente Deurne in samenwerking met Divosa en Meijs Consulting gestart met het project "Jonge aanwas". Voor en samen met professionals uit het sociaal domein/jeugd wordt gewerkt aan verbetering van (vroeg)signalering, samenwerken en het plegen van de juiste interventies. Daarbij is een te ontwikkelen app ondersteunend. De Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland is betrokken om de ontwikkelingen te volgen en te ondersteunen.

BRANCHERING
In opdracht van de gemeente Helmond en Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland is onderzocht of ruimtelijke besluiten kunnen helpen in de aanpak van ondermijning binnen gemeenten. Verschillende gemeenten hebben -op sommige plekken- te maken met een eentonig aanbod van diensten in winkelstraten. Denk hierbij aan een overschot aan kapperszaken, nagelsalons en massagesalons in een dezelfde straat of wijk die vatbaar zijn voor ondermijning. Dit probleem doet zich niet alleen voor in winkelstraten, ook bedrijventerreinen kunnen gevoelig zijn voor een malafide ondernemersklimaat. Gemeenten zetten verschillende instrumenten in om deze vorm van ondermijning te bestrijden en willen weten in hoeverre ruimtelijke besluiten een bijdragen zouden kunnen leveren. Het opgeleverde rapport spitst zich toe op de vraag of ruimtelijke besluiten ingezet kunnen worden in de strijd tegen ondermijning, bijvoorbeeld door het opnemen van een brancheringsregeling in een bestemmingsplan die de vestiging van nieuwe massagesalons, kapperszaken of belwinkels uitsluit of aan een maximum verbindt. Begin 2022 brengt Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland op basis van het rapport een advies uit.

ONDERZOEK WINKELSTRATEN
In opdracht van Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland heeft het Expertisecentrum Veiligheid, Lectoraat Ondermijning van Avans Hogeschool een onderzoek uitgevoerd naar kwetsbare ondernemingen in winkelgebieden. Het doel van het onderzoek was enerzijds om meer zicht te krijgen op indicatoren voor kwetsbaarheid voor het faciliteren van georganiseerde criminaliteit van individuele ondernemingen. Anderzijds is onderzocht welke concrete barrières kunnen worden opgeworpen om malafide praktijken tegen te gaan. De indicatoren voor kwetsbaarheid van ondernemingen zijn in de praktijk getoetst, onder meer in de proeftuin van Taskforce-RIEC in Helmond. Resultaat van het onderzoek is een Toolbox met handelingsperspectieven in dit kader, gericht op zowel overheid als ondernemers. Deze Toolbox is verstrekt aan alle gemeenten in Brabant en Zeeland en tevens landelijk beschikbaar gesteld via het Kennisplatform Ondermijning (KPO).

SAMENWERKING MET WONINGCORPORATIES
De wereld van de ondermijning raakt ook de wereld van woningcorporaties, bijvoorbeeld in het geval van Damoclessluitingen of panden die onbewoonbaar en beschadigd worden door hennepteelt of drugslabs. Sinds eind 2018 komt eens per kwartaal een werkgroep samen waarvan de woningcorporaties in Peelland, het OM, de politie, het Zorg- en Veiligheidshuis en een afvaardiging van de gemeenten deel uitmaken. Concrete afspraken zijn gemaakt over wat te doen bij het aantreffen van drugs en hoe kan worden samengewerkt in PIT- en RIEC-casussen. Daarbij gaat het ook om afspraken over informatiedeling en de mogelijkheid om huurovereenkomsten te ontbinden. Ook ontwikkelingen rondom het hennepconvenant en het tweede kans-beleid zijn onderwerp van gesprek.

MELD MISDAAD ANONIEM (MMA)
In 2021 is de pilot met MMA geëvalueerd. Gemeenten hebben besloten de samenwerking met stichting MMA structureel voort te zetten. Het Peelland Informatie Plein (PIP) is dit jaar verschillende keren bijeengekomen om de pilot met MMA te monitoren en 'rode draden' te ontdekken in de meldingen. Deze inzichten dragen bij aan het tot stand brengen van een dynamisch ondermijningsbeeld in Peelland.

MMA MELDINGEN 2021

ASTEN 12 Meldingen	DEURNE 12 Meldingen	GEMERT-BAKEL 18 Meldingen	HELMOND 178 Meldingen	LAARBEEK 19 Meldingen	SOMEREN 14 Meldingen
• 7 drugs • 2 corona • 1 verduistering • 1 dieren mishandeling • 1 illegaal vuurwerk	• 8 drugs • 4 corona	• 15 drugs • 1 corona • 1 milieu • 1 ondermijnende activiteiten	• 127 drugs • 7 corona • 6 dieren mishandeling • 6 illegale prostitutie • 5 ondermijnende activiteiten • 4 vuurwerk • 3 ontduiken belasting • 3 witwassen • 3 oplichting • 2 diefstal • 1 relschoppen • 1 heling • 1 illegale geneesmiddelen • 1 illegale kansspelen • 1 illegale onderhuur • 1 huiselijk geweld • 1 vals geld • 1 lachgas • 1 namaakartikelen	• 15 drugs • 1 corona • 1 verduistering • 1 ondermijnende activiteiten • 1 geweldsdelict	• 9 drugs • 2 corona • 2 huiselijk geweld • 1 dieren/ planten

6

PEELLAND EN DE SAMENWERKING MET TASKFORCE-RIEC BRABANT-ZEELAND

HET PIT OP HOOFDLIJNEN

Ook het afgelopen jaar hebben we veel samen opgetrokken met Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland. We weten elkaar over en weer goed te vinden als samenwerking en de ondersteuning van meerwaarde is voor de aanpak in Peelland. En dat is in 2021 – los van de belangrijke basis voor samenwerking die het RIEC-convenant biedt - vooral het geval geweest in de vorm van 'handen aan het bed' en het leveren van kennis en expertise. We werken samen vanuit wat de problematiek vraagt en waar we van daaruit 'win-wins' voor een effectieve aanpak zien.

Om met elkaar meer smart-afspraken te maken over de samenwerking, werken we met een producten- en dienstenoverzicht van Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland. Hierin maken we in onderlinge afstemming het ondersteuningsaanbod van Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland – zoals bijvoorbeeld ondersteuning bij Bibob-toetsen, communicatie, bestuurlijk afpakken en de wijkaanpak – in Peelland concreet. Ook is aan de hand van de piramide naar fitte gemeenten gekeken waar nog kansen liggen voor de gemeenten in Peelland op het vlak van bestuurlijke weerbaarheid. In een structureel monitoringsoverleg met alle programmaonderdelen van de Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland bekijken we wat nodig is in de ondersteuning van Peelland. We zorgen voor scherpe monitoring van producten en diensten die geleverd worden. We brengen vraag en aanbod proactief bij elkaar en monitoren consequent waar de inzet toe leidt. Dit doen we vanuit het streven om als Peelland steeds meer op eigen benen te kunnen staan.

7

UITVOERINGSPLAN AANPAK ONDERMIJNING PEELLAND
2021 -2022

PIT-ACTIES MET FOCUS OP 11 PUNTEN
In 2022 geven we gezamenlijk een vervolg aan de volgende 11 focuspunten die we voor 2021 en 2022 hebben geformuleerd:

1. **Versterken van de informatiepositie** van gemeenten, informatieknooppunten en -overleggen, met aansluiting op het Peelland Informatie Plein;

2. **Ontwikkelen en toepassen van een effectieve strategie met betrekking tot de preventie van ondermijning** door het investeren in de sociaal-maatschappelijke infrastructuur (verbinden van zorg, jeugd en veiligheid);

3. **Communicatie sterker inzetten als instrument in de aanpak van ondermijnende criminaliteit** zodanig dat burgers en maatschappelijke coalities gemobiliseerd worden in de strijd tegen ondermijning en ontmoediging plaatsvindt van betrokkenheid bij ondermijnende activiteiten;

4. **Versterking van de samenwerking in Peelland op toezicht, op communicatie en op juridische instrumenten** zoals (bestuursrechtelijke) handhaving, Bibob, APV, Opiumwet en Damoclesbeleid. Onderzoeken of krachten en expertise verder kunnen worden gebundeld;

5. **Borgen van voldoende afhandelingscapaciteit bij de deelnemende partners** om de benodigde afwerking na PIT-acties te kunnen blijven uitvoeren en zo de PIT-werkwijze te continueren. Ditzelfde is nodig voor de integrale RIEC-casussen;

6. **Versterken van de gezamenlijke aanpak door professionalisering van de functie casusleider/ projectleider** en door het organiseren van back-up voor de spilfuncties in de integrale casusaanpak in Peelland;

7. **Vergroten van het rendement in de aanpak van ondermijning** door keuzes m.b.t. inzet van benodigde middelen sterker te relateren aan de lokale maatschappelijke problematiek;

8. **Inspelen op nieuwe vormen van ondermijning,** hierbij gebruik makend van een regionaal en lokaal ondermijningsbeeld;

9. **Het uitbouwen en versterken met maatschappelijke coalities** (zoals makelaars, notarissen, banken of specifieke brancheverenigingen) om zo een sterkere barrière tegen ondermijnende activiteiten op te werpen;

10. **Het verder versterken van de bestuurlijke weerbaarheid in de volle breedte:** college, raad en alle gemeentelijke afdelingen en medewerkers) bewust maken van de risico's van (het faciliteren van) ondermijning en het professionaliseren van het hiervoor benodigde handelen (o.a. versterken van kwetsbare werkprocessen, screening van functionarissen);

11. **Blijven bijdragen aan regionale samenwerking** door kennis uit te wisselen en "best practices" met anderen te delen.

HET PEELLAND INTERVENTIE TEAM (PIT)

2021 STOND IN HET TEKEN VAN 3 ONTWIKKELINGEN
2021 heeft voor het PIT in het teken gestaan van de volgende drie ontwikkelingen:

1. PIT-acties zijn in 2021 vol voortgezet
Ook in 2021 heeft het PIT gedaan waar het voor 'besteld' is; acties en controles. Elke maand hebben in PIT-verband gemiddeld 2 actiedagen plaatsgevonden. Dit op basis van actuele informatie en signalen. Ook werkt het PIT thematisch, zoals in het buitengebied of bij controles op bedrijventerreinen en recreatieparken.

2. Evaluatie van 5 jaar PIT-samenwerking
Terugblikken met het oog op de toekomst. Wat zijn succesvolle werkzame bestanddelen in de samenwerking die we ook naar de toekomst willen vasthouden? En waar kunnen we de samenwerking verbeteren en liggen kansen voor aanscherping? Deze vragen stonden centraal in interviews en sessies met bestuurders en medewerkers van alle partners. Deze gesprekken hebben mooie inzichten opgeleverd, waar de samenwerking haar voordeel mee kan doen de komende jaren.

3. Herijking van het PIT-convenant
In het verlengde van de evaluatie is ook het convenant tegen het licht gehouden en ge-update naar de maatstaven van 2021. Juristen en privacy-deskundigen hebben daarvoor een belangrijke bijdrage geleverd. Resultaat is dat begin 2022 een hernieuwd convenant ter ondertekening voor ligt.

MANNEN OPGEPAKT TIJDENS ACTIE PEELLAND INTERVENTIE TEAM

Helmond - Het Peelland Interventie Team (PIT) hield woensdagmiddag een integrale bestuurlijke controle op een bedrijventerrein in Helmond. Aan deze actie namen medewerkers van de politie, de gemeente Helmond, de omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant en de Veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost deel. De politie hield drie mannen voor overtreding van de Opiumwet.

25 maart 2021
Bron: www.politie.nl/nieuws ...

Tijdens de actie werd op industrieterrein De Weijer een bedrijfsverzamelgebouw met 12 loodsen gecontroleerd. Daar werden verschillende misstanden geconstateerd waaronder milieuovertredingen, strijdigheid met het bestemmingsplan en overtredingen van de brandveiligheid. Op last van de gemeente werd ...

HET PIT IN DE KERN
Het PIT is een interventieteam onder regie van alle gemeenten in Peelland. Het PIT – onder aansturing van de coördinator PIT – bestaat naast de zes Peelgemeenten bovendien uit politie Oost-Brabant, de Afdeling Vreemdelingen Identificatie Mensenhandel (AVIM), Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO), Senzer, de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) en de Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB). Zij werken nauw samen met onder andere de Gezamenlijke Regeling (GR) Peelgemeenten, Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW), de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), Enexis, Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) en Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). Ook met zorg- en welzijnsinstanties is het PIT de samenwerking aangegaan om te komen tot duurzame oplossingen. Zo is op casusniveau regelmatig contact met bijvoorbeeld bemoeizorg, Novadic-Kentron en Veilig Thuis.

Het PIT voert acties uit op locaties met een sterk vermoeden van misstanden. De PIT-samenwerking heeft als focus de handhaving van bestuurlijke wet- en regelgeving, het voorkomen en signaleren van strafbare feiten en het handhaven van de openbare orde en veiligheid. Ieders wettelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden vormen in deze samenwerking de basis. Het team kijkt onder meer naar zaken als brandveiligheid, boekhouding, illegale bewoning, vergunningen, inschrijving Basisregistratie Personen (BRP), mensenhandel, prostitutie, sociale zekerheidsfraude en andere overtredingen. Ook thema's als integraal mest-toezicht, prostitutie-controles en aanpak van PGB-fraude zijn inmiddels binnen de PIT-aanpak geïntegreerd.

Door de focus vanuit het PIT op voornamelijk (complexe) handhavingsproblematiek, is het eveneens een zeer waardevol instrument in de aanpak van ondermijning. Zo is keer op keer weer gebleken in de PIT-samenwerking dat als je toezicht en handhaving serieus neemt, je vanzelf ook uitkomt bij criminele activiteiten.

1. PIT-acties zijn in 2021 vol voortgezet

Zoals we al in de jaarrapportage 'Bovenop de onderwereld 2020' hadden aangegeven, zijn we met het PIT ook in 2021 vol doorgegaan. Immers, overtreders laten zich niet tegenhouden door corona. Dit is allereerst terug te zien in het aantal acties het afgelopen jaar. 46 stuks in 2021, terwijl dit er in 2020 32 waren en in 2019 29. Het afgelopen jaar heeft de stijging in het aantal acties dus stevig doorgezet. Hierbij speelt een rol dat in 2020 de acties toch nog deels vanwege corona waren uitgesteld. Het afgelopen jaar heeft het PIT 'haar gezicht' op een groot aantal thema's en met verschillende partners veel buiten laten zien. Zo is in de cijfers terug te zien dat in 2021 relatief veel controles in het kader van prostitutie, milieu en overlast (zie HHK Leenderbos) zijn uitgevoerd. Prostitutie is een nieuw thema binnen de aanpak, waarvoor in 2021 -door te doen- een werkwijze is ontwikkeld.

Het PIT ontwikkelt zich op deze wijze organisch door; het PIT wordt ingezet op die problematiek, die op dat moment de meeste prioriteit vraagt. Aan de brede range aan overtredingen waar het PIT ook dit jaar op gestuit is, zien we eveneens de brede inzetbaarheid – en daarmee meerwaarde – van het PIT terug. Of het nu gaat om onderzoek naar sociale zekerheidsfraude, inbeslagname van vals geld, of de inzet van de leerplichtambtenaar; PIT-acties zijn hiervan vaak het startpunt. Inmiddels is in elk basisteam in Oost-Brabant de kogel door de kerk voor het inrichten van een soortgelijk integraal interventieteam of hebben zij deze al ingericht. Vanuit Peelland is in het verlengde van deze ontwikkeling een vierwekelijks overleg vormgegeven met alle collega-coördinatoren van het DIT, KIT, MIT etc. Noord-Limburg en De Baronie zijn hierbij inmiddels ook aangesloten. Doel is vooral met elkaar één lerend netwerk te vormen en elkaar van 'best practices' te voorzien.

Het voorzien in voldoende afhandelingscapaciteit om de benodigde afwerking na PIT-acties te kunnen blijven uitvoeren, was ook afgelopen jaar een terugkerend punt van aandacht. Dit punt is ook nadrukkelijk teruggekomen in de evaluatie van het PIT, waarover in het hiernavolgende meer.

2. Evaluatie van 5 jaar PIT-samenwerking

In de evaluatie – uitgevoerd door organisatieadviesbureau Hiemstra & De Vries – was het doel om allereerst scherp inzicht te krijgen in succesfactoren en mogelijke verbeterpunten voor doorontwikkeling van het PIT. Ook hier weer: wat moeten we vasthouden en waar hebben we te vernieuwen? In de evaluatie stond daarbij de maatschappelijke opgave waar het PIT voor aan de lat staat centraal. Wat telt, is dat de samenwerking, de aanpak en 'last but not least' de maatschappij waar de PIT-partners het voor doen, erop vooruit gaan. Ten slotte is in de evaluatie nadrukkelijk stilgestaan bij de werkzame bestanddelen van de PIT-samenwerking. Wat heb je met elkaar georganiseerd, waardoor het verschil kan worden gemaakt? Veelal gaat het hierbij om impliciet gedrag dat expliciet wordt gemaakt. Een dergelijke analyse biedt immers aanknopingspunten voor de ambitie om de PIT-samenwerking te bestendigen.

Hoofdlijn van de evaluatie is dat PIT-partners het er unaniem over eens zijn dat het PIT moet worden voortgezet. Dat er kansen zijn voor doorontwikkeling beaamden ook alle bevraagden, waarbij men er tegelijkertijd vooral ook op beducht was dat de succesformule van het PIT behouden moet blijven. 'Tel je zegeningen!', was in dit opzicht een treffende terugkerende quote. De hoofdboodschap was 'houd oog voor wat het PIT succesvol maakt én ben voorzichtig in het aanbevelen van veranderingen in de PIT-samenwerking. Het samen neerzetten van resultaten met impact buiten maakt het PIT vooral zo succesvol.'

De volgende **vijf succesfactoren van het PIT** kwamen in de evaluatie naar voren:

1. Het PIT blinkt uit in actiegerichtheid: Het doen van controles en eropuit gaan staat centraal in het PIT. Het PIT wordt als het instrument gezien om doe-kracht of executiekracht te organiseren;

2. Het PIT zorgt voor zichtbare resultaten buiten: De meerwaarde van het PIT zit vooral in het samen bereiken van zichtbare resultaten in de buitenwereld;

3. Binnen het PIT-team is sprake van echte samenwerking: Het onderlinge vertrouwen is groot en de onderlinge lijnen zijn kort;

4. Het bestuurlijk commitment voor het PIT is groot;

5. Het beeld van het PIT als een zichzelf versterkend ecosysteem: Het PIT zou een mechanisme in gang zetten van zichtbare successen wat zorgt voor vertrouwen in de overheid, wat leidt tot meer meldingsbereidheid enzovoorts.

Wat betreft de **werkzame bestanddelen van het PIT** – oftewel 'wat maakt nu dat je als PIT samen succesvol kan opereren? – kwamen onder meer de volgende aspecten uit de evaluatie naar boven:

1. De uitvoering staat echt centraal. Uitvoering in de zin van het oppakken van concrete signalen van overtreding van wettelijke en lokale regelgeving; dat is de 'hardcore' van het werk van het PIT. Hier wordt strak op gestuurd, zodat de uitvoeringspraktijk binnen de samenwerking centraal staat en blijft staan;

2. Focus op actiegerichtheid. Een terugkerende check-vraag binnen de samenwerking is; 'En wat gaan we concreet doen?' Vrijwel alle overleggen zijn gericht op actiedagen, voorbereiding van acties en de opvolging of evaluatie ervan;

3. Personen maken het PIT. Van het PIT maken mensen deel uit, die van aanpakken weten en wars zijn van de zogeheten 'negen tot vijf-mentaliteit'. Ze zijn ondernemend en denken vanuit kansen;

4. 'Ontkleurde' aanjaagrol als motor. Centrale functies zijn georganiseerd die het collectieve belang, oftewel de gezamenlijke maatschappelijke opgave, vertegenwoordigen (en dus niet vanuit de afzonderlijke organisatiebelangen). Een dergelijke 'ontkleurde' aanjaagrol expliciet organiseren, biedt het ticket om steeds scherp hierop te sturen;

5. Zichtbaar maken van successen. Zichtbare actie zorgt voor olievlekwerking binnen de operatie; successen smaken naar meer. Communicatie werkt informerend én motiverend; voor de mensen in de uitvoering is duidelijk dat hetgeen zij doen ertoe doet. En een heldere boodschap aan de mogelijke overtreder: bij misstanden wordt ingegrepen.

En ten slotte kwamen onder meer de **volgende verbeterpunten voor een toekomstbestendig PIT** uit de evaluatie in beeld:

1. Voer vaker het collectieve gesprek over doorontwikkeling van het PIT: actie én reflectie. Binnen het PIT is het collectieve gesprek stevig georganiseerd op de uitvoering. Er is nog winst te behalen in het verbreden van dit collectieve gesprek, bijvoorbeeld naar het niveau van de bestuurders mét focus op de meer beleidsmatige en strategische koers van de PIT-samenwerking;

2. Baken samen af waar het PIT nu echt van is en organiseer die afbakening. Het PIT is gericht op bestuurlijke handhaving, maar in de praktijk zien we dat dit zowel intern als extern nogal eens anders wordt beleefd;

3. Organiseer de juridische ondersteuning voor het PIT steviger en meer centraal. Partners van het PIT kunnen nu bij juridische vragen te raden gaan bij juristen van de eigen organisaties. Het heeft de voorkeur om een meer centrale vaste juridische vraagbaak voor het PIT te organiseren;

4. Houd veiligheid van de medewerkers blijvend op de agenda. De veiligheid van medewerkers van het PIT is reeds een belangrijk aandachtspunt. Een punt dat blijvende aandacht verdient;

5. Organiseer de opvolging van acties, oftewel de executiekracht, steviger. De afspraak binnen het PIT is dat zaken worden opgevolgd en helemaal uitgelopen. Kort gezegd: 'oppakken is afmaken'. De executiekracht staat echter nogal eens onder druk. Opvolging en executie van PIT-acties kan erg tijdrovend en capaciteitsintensief zijn. En vandaar als actiepunt naar de toekomst toe om hier nadrukkelijker iets op te gaan organiseren.

In 2022 gaat het PIT aan de slag met deze aanbevelingen.

3. Herijking van het PIT-convenant

Parallel aan de evaluatie van de PIT-samenwerking is het PIT-convenant juridisch herijkt en in overeenstemming gebracht met o.a. de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) door juridisch experts van de betrokken partners, die aan het PIT zijn verbonden. Fundamentele inhoudelijke aanpassingen bleken uit de evaluatie niet nodig. De geldigheid van het nieuwe convenant is gekoppeld aan één bestuursperiode van vier jaar; na deze periode volgt weer een onafhankelijke evaluatie. Het nieuwe convenant wordt in januari 2022 ondertekend.

ILLEGALE HUISVESTING ARBEIDSMIGRANTEN GEMERT-BAKEL: KIND OVERDAG ALLEEN GELATEN

GEMERT-BAKEL – Bij een illegale huisvesting is Gemert-Bakel is een kind aangetroffen dat overdag alleen thuis is en niet naar school gaat. Het Peelland Interventie Team (PIT) controleerde op dinsdagavond 23 februari twee locaties in de gemeente Gemert-Bakel. Daarbij trof het PIT in beide woningen arbeidsmigranten aan, die illegaal worden gehuisvest.

24 februari 2021
Bron: www.gemeeuwsblad.nl/...

De bewoners staan niet ingeschreven in de Basisregistratie Personen. Op een locatie is de bewoning is in strijd met het bestemmingsplan en er is geen vergunning aangevraagd om hier arbeidsmigranten te mogen huisvesten. Op de andere locatie is een vergunning voor logies, maar is sprake van kamerbewoning. Verder onderzoek naar de situatie volgt.

GROOTSCHEEPSE CONTROLEACTIE IN BUITENGEBIED LAARBEEK LEVERT NAAST MISSTANDEN OOK GOEDE GESPREKKEN OP

LAARBEEK - Hennepplanten tussen de maïs, afvaldumping, stroperij, illegaal vuurwerk, een tent waarin wordt geslapen: het zijn enkele van de misstanden die een grootscheepse controleactie gisteren in het buitengebied van Laarbeek heeft opgeleverd. Maar de grootste winst zit hem dit keer in de gesprekken met de bewoners zelf.

21 oktober 2021
Bron: www.ed.nl/...

De politie heeft op 33 adressen buiten de vier kernen van Laarbeek aangeklopt. Niet om te controleren of er iets loos is, enkel om een praatje te maken. Juist omdat...

"We zijn aangenaam verrast. Het merendeel van de mensen is buitengewoon toegankelijk voor een dialoog." Frank van der Meijden, burgemeester Laarbeek

AANTAL ACTIES PER GEMEENTE

	ASTEN	DEURNE	GEMERT-BAKEL	HELMOND	LAARBEEK	SOMEREN	TOTAAL
2019	4	6	2	8	5	4	29
2020	2	3	4	11	6	6	32
2021	7	8	8	25	6	4	46

TYPE OBJECTEN BEZOCHT

Bedrijven	61	Controleposten	2
Woningen	53	Bospercelen	2
Verzamelgebouwen opslagboxen/loodsen	16	Recreatiepark	1
Cardates/openbare weg	6	Hondenkennel	1
Hotels	4	Spa/sauna	1

AANTAL ACTIES PER THEMA IN 2021

Prostitutie	HHK familie-aanpak	Arbeids-migranten	Opslag-locaties/ loodsen	Overige (overlast/ fraude)	Buitengebied (dieren-welzijn, honden-kennels, stallen)	Horeca	Recreatie-park	Industrie-terrein
13	8	5	5	11	8	3	1	1

OVERTREDINGEN/INTERVENTIES

72x milieuovertreding
(o.a. orde- en netheid, asbest, opslag vloeistoffen)
63x adresfraude
33x gebruik in strijd met het bestemmingsplan
29x activiteiten zonder de juiste vergunning
(o.a. geen drank- en horecavergunning, prostitutie)
26x niet voldaan aan de brandveiligheidseisen
23x onderzoek sociale zekerheidsfraude
19x overtreding Wet Minimumloon
18x inzet hulpverleningstraject
12x nachtregister niet in orde
12x dierenwelzijn niet in orde (o.a. dieren geëuthanaseerd, niet voldaan aan 4 dagen-eis, niet voldaan aan hokverrijking)
11x informatie opgehaald voor groter onderzoek
8x niet voldaan aan de vergunningsvoorschrift
(o.a. slijterij, leidinggevende niet aanwezig)
7x spoedeisende bestuursdwang toegepast o.b.v. brand-gevaarlijke situatie (weg vrij gemaakt, rommel laten opruimen, kamer gesloten, brandmelders laten ophangen)
7x overtreding in het kader van bouwbesluit
7x staande houding wet vreemdeling
6x roken in bedrijf
4x Veilig Thuis-melding opgemaakt
4x autowrak verwijderd
4x hygiëne en voedselveiligheid niet op orde (winkels en bedrijven)
3x verdachten aangehouden
3x inbeslagname drugsgerelateerde goederen
(o.a. koolstoffilters)
3x inbeslagname namaakartikelen
(kleding, zonnebrillen, parfum)
3x herwaardering woning
2x melding leerplichtambtenaar
2x boete betekend
2x illegale bouwwerken aangetroffen
2x aantreffen illegale medicijnen
1x inbeslagname verduisterd goed
1x inbeslagname gestolen voertuig
1x aanhouding i.v.m. openstaande boete
1x diefstal stroom
1x aantreffen gesignaleerd persoon (informatie gedeeld)
1x aanhouding i.v.m. openstaande zaken
1x inbeslagname illegaal vuurwerk (31,5 kg)
1x inbeslagname van diefstal afkomstige goederen
(143 lampen)
1x overtreding Wet op de Kansspelen
1x onderzoek gechipte honden
1x overtreding Wet op de Accijns
(490 sloffen illegale sigaretten)
1x verboden bestrijdingsmiddel aangetroffen
1x inbeslagname vals geld (50 euro)
1x onvoldoende coronamaatregelen getroffen
1x inbeslagname softdrugs (100 gram hennep)
1x inbeslagname grondstoffen (PMK)

€ 2.700,00 inbeslaggenomen +

401 overtredingen

PIT CASUSSEN PER GEMEENTE OP 31-12-2021

Asten

Nieuwe casussen	8
Lopende casussen	6
Afgeronde casussen	10
Project in voorbereiding	1

Deurne

Nieuwe casussen	11
Lopende casussen	10
Afgeronde casussen	12
Project in voorbereiding	2

Gemert-Bakel

Nieuwe casussen	6
Lopende casussen	7
Afgeronde casussen	6
Project in voorbereiding	1

Helmond

Nieuwe casussen	29
Lopende casussen	16
Afgeronde casussen	28
Project in voorbereiding	3

Laarbeek

Nieuwe casussen	7
Lopende casussen	7
Afgeronde casussen	8
Project in voorbereiding	1

Someren

Nieuwe casussen	8
Lopende casussen	14
Afgeronde casussen	9
Project in voorbereiding	2

RESULTATEN PER ORGANISATIE

Gemeenten
46 acties aanwezig (gemeenten)
19 acties aanwezig ODZOB (Omgevingsdienst Zuidoost Brabant)
53x bleken na her-controles de overtredingen (o.a. milieu, strijdigheid bestemmingsplan en asbest) ongedaan gemaakt
33x personen uitgeschreven, 29 personen ingeschreven
14x informatie opgehaald voor een groter onderzoek
12x melding gedaan bij woningbouwvereniging
12x boete nachtregister (€ 1.800,00)
18x werd een hulpverleningstraject opgestart
23x waarschuwing illegale prostitutie
5x waarschuwing verstuurd niet voldaan aan vergunnings voorschrift
8x werden directe maatregelen getroffen o.g.v. spoedeisende bestuursdwang (kamer gesloten, branddetectie geplaatst)
6x informatie verstrekt i.r.t. ondermijning
3x directe maatregelen getroffen (onderneming gesloten)
3x sluiting o.g.v. Damocles (perceel, loodsen en bijgebouwen)
3x Veilig Thuis-melding opgemaakt
3x werd de huurovereenkomst beëindigd (panden leeg)
1x object verkocht
1x werd de vergunning ingetrokken
3x vergunning verleend
1x illegale bouw afgebroken
1x bouwwerkzaamheden gestopt
1x last onder dwangsom opgelegd

Toezicht en Handhaving (Boa's)
1x actie aanwezig
8x autowrak voorzien van sticker
4x autowrak weg laten slepen

Senzer (sociale zekerheid)
20 acties aanwezig
23x onderzoeken
6x uitkeringen beëindigd en € 6.428,70 teruggevorderd
3x uitkeringen beëindigd i.v.m. uitstroom naar werk
1x uitkering beëindigd i.v.m. uitstroom
2x waarschuwing boete
3x aanvraag uitkering afgewezen
1x TOZO aanvraag afgewezen
1x heronderzoek opgestart
Diverse zaken nog in onderzoek

TOTAAL € 6.428,70

VRBZO (Veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost)
14 acties aanwezig
4x geadviseerd om directe maatregelen te treffen o.g.v. spoedeisende bestuursdwang (branddetectie geplaatst, weg vrij gemaakt)
2x geadviseerd om objecten direct te sluiten i.v.m. brandgevaar (o.g.v. spoedeisende bestuursdwang)
9x bleek na controle de brandveiligheidseis (brandblussers aanwezig / gekeurd) in orde te zijn

Politie (incl. AVIM: afdeling vreemdelingen, identificatie en mensenhandel)
30 acties aanwezig (basisteam)
5 acties aanwezig (AVIM)
7x staande houding Wet Vreemdelingen
5x proces-verbaal opgemaakt (Opiumwet, diefstal)
3x verdachten aangehouden (Opiumwet)
2x bestuurlijke rapportages opgemaakt
2x inbeslagname vervalste merkartikelen (kleding, zonnebrillen, parfum)
2x afstand getekend door verdachte en goederen vernietigd
2x boete betekend
1x aantreffen gesignaleerd persoon
1x aanhouding i.v.m. openstaande zaken
1x inbeslagname koolstoffilter
1x inbeslagname 100 gram hennep
1x inbeslagname grondstof PMK
1x inbeslagname vals geld (€ 50,00)
1x inbeslagname € 2700,00
1x inbeslagname illegaal vuurwerk (31 kg)
1x inbeslagname voertuig van diefstal afkomstig
1x inbeslagname verduisterd goed
1x inbeslagname lampen van diefstal afkomstig (143 stuks)
1x zaak nog in onderzoek
1x inbeslagname en vernietiging kentekenplaat
1x Veilig Thuis-melding opgemaakt
1x waarschuwing illegaal bestrijdingsmiddel
1x in werking zijnde hennepkwekerij aangetroffen n.a.v. PIT controle

ISZW (Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid arbeidsmarktfraude)
3 actie aanwezig
23x onderzoek overtreding WAV (Wet Arbeid Vreemdelingen)
23x onderzoek overtreding WML (Wet Minimum Loon)
23x boeterapport overtreding ATW (Arbeidstijden Wet)

NVWA (Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit)
3 acties aanwezig
4x hygiëne niet op orde (o.a. vuile apparatuur, vuile bedrijfsruimte, koeling niet in orde, ongedierte)
3x waarschuwing uitgevaardigd (o.a. hygiëne niet in orde, roken op de werkplek)
2x boeterapport opgelegd
2x onderzoek dierenwelzijn
1x waarschuwing uitgevaardigd (illegaal bestrijdingsmiddel)

Enexis (netwerkbeheerder gas en elektriciteit)
4 acties aanwezig
1x aangifte gedaan diefstal van elektriciteit (manipulatie elektriciteitsmeter)
1x wordt schadebedrag in rekening gebracht (bedrag is nog in onderzoek)

LID (Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming)
3 acties aanwezig
4x waarschuwing dierenwelzijn
1x wordt een locatie n.a.v. de aangetroffen situatie gemonitord

Belastingdienst en Douane (aangesloten o.b.v. eigen bevoegdheid)
4 acties aanwezig
1x overtreding Wet op de Accijns (490 sloffen illegale sigaretten inbeslaggenomen)
1x naheffing en boete opgelegd (€ 38.772,00)

BSOB (Belastingsamenwerking Oost – Brabant)
4 acties aanwezig
6x aanslag opgelegd
10x Toeristenbelasting (€ 20.000,00 (indicatief))
2x herwaardering woning (WOZ waarde, lastenstijging € 4.000,00)

GR Peelgemeenten
1 actie aanwezig
1x locatie in onderzoek

TOTAAL BEDRAG € 73.700,70

BOVENOP
DE
ONDERWERELD

JAARRAPPORTAGE
AANPAK ONDERMIJNING PEELLAND 2021

JANUARI 2022